

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

weekend

Piątek
25 kwietnia 2025
nr 32 (LXXX)
cena: 22 Kč

WIADOMOŚCI
KONWENTOWA
DYSKUSJA
STR. 2-3

WYWIAD
KSIĄDZ ŚLIWIŃSKI
O TAJNIKACH
KONKLAWĘ STR. 5

ZAPISY
DO KLAS
PIERWSZYCH
STR. 6

Dlaczego »Głos« tak pachnie!?

WYDARZENIE: Ogromne zainteresowanie towarzyszyło wczorajszej wizycie mobilnej redakcji „Głosu” w Gnojniku – przez Dom PZKO im. Jana Kubisza, który na jeden dzień stał się siedzibą naszej redakcji, przewinęło się około sto osób.

• Dzieci ze szkoły w Gnojniku z uwagą słuchały, co naczelny „Głosu” Tomasz Wolff ma do powiedzenia. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Łukasz Klimaniec

Gnojnik był czwartym przystankiem na mapie mobilnej redakcji „Głosu”, która z okazji 80-lecia istnienia tytułu odwiedza poszczególne części regionu. Wczorajsze spotkanie było jednak wyjątkowe ze względu na ogromne zainteresowanie, jakie towarzyszyło naszej wizycie. Do Domu PZKO, w którym dziennikarze „Głosu” przywitali Paweł Pieter, prezes MK PZKO w Gnojniku i Marcin Stebel, wiceprezes koła, przyszło mnóstwo młodych ludzi. Uczniowie klas 6.-9. z polskiej podstawówki w towarzystwie nauczycieli mieli okazję z bliska zobaczyć,

jak wygląda proces przygotowania numeru do druku, dowiedzieć się, jaka jest charakterystyka pracy dziennikarskiej, a także jak grafik radzi sobie ze składem wydania. To było żywiołowe spotkanie, zwłaszcza z młodszymi rocznikami – dzieci dociekały, co jest najtrudniejszego w pracy dziennikarskiej, ile godzin dziennie pracuje dziennikarz, czy redaktorom zdarzają się pomyłki, interesowały się, jakich tematów podejmują się dziennikarze „Głosu”. Jedno z pytań dotyczyło, dlaczego „Głos” tak pachnie. Dzieliły się także swoimi pasjami, opowiadały, jaki uprawiają sport, chwaliły się sprzątaniem szkolnej okolicy w ramach Dnia Ziemi (w ramach akcji zebrali 15 worków śmieci), a także jakie filmy oglądają – przy tej okazji chciały wiedzieć, czy w „Głosie” po-

jawi się recenzja filmu „Minecraft” na podstawie popularnej wśród nich gry. Starsi natomiast byli ciekawi procesu druku, kolportażu, kręcenia filmów i roli informacji w social mediach. – Bardzo mi się podobało to spotkanie, bo nie znałam do tej pory tak bardzo sposobu, w jaki robi się gazetę. I dowiedziałam się ciekawych rzeczy. To było fajne – powiedziała Maria Czolko, jedna z uczennic. Prezes Paweł Pieter podziękował i pogratulował za wybór Gnojnika jako miejsca pracy mobilnej redakcji „Głosu”, zwracając uwagę na dziennikarskie tradycje miejscowości. – Jan Kubisz publikował przecież w „Gwiazdce Cieszyńskiej”, a jego najmłodszy syn, Andrzej Kubisz, był dziennikarzem i redaktorem „Głosu Ludu”. Marcin Stebel natomiast

był redaktorem naczelnym strony internetowej Stalowników Trzyniec (obecnie jest komentatorem sportowym telewizji OnePlay – red.), a córka jednego z naszych członków poszła na studia dziennikarskie do Katowic – wyliczał prezes Pieter. Nakreślił historię budynku, w jakim mieści się Dom PZKO, podkreślił pracę społeczną polskiej mniejszości, rolę Eugeniusza Filipka, który potrafił pociągnąć za sobą ludzi na rzecz przebudowy budynku, przypomniał jego otwarcie (1987 r.) i nadanie mu imienia Jana Kubisza (1989 r.), a także wskazał na kolejne wyzwania, jakie stoją przed kołem PZKO w związku z dalszą działalnością.

Ciąg dalszy na str. 11

REKLAMA

80 lat Głos

Z okazji 80-lecia
„Głosu”
całemu zespołowi
redakcyjnemu
życzymy dużo
sukcesów, satysfakcji
zawodowej i radości,
coraz więcej wiernych
czytelników
oraz nadziei na
kolejne,
jeszcze lepsze lata.

Zarząd MK PZKO
w Nowym Boguminie

GL-236

sport vitality
**Przyjdźcie
i bawcie
się u nas
w Vitality!**

Imprezy towarzyskie
do 50 osób,
również nieformalnie
— ze sportem!

+420 732 920 550
www.sportvitality.cz

GL-609

Marsz o historycznej wadze

Kilka tysięcy uczestników wzięło udział w Marszu Żywych, który jest wyrazem pamięci o ofiarach Holokaustu. Marsz ruszył w czwartek po południu sprzed bramy obozowej z napisem „Arbeit macht frei” w byłym niemieckim obozie Auschwitz I do byłego Auschwitz II-Birkenau. Pod historyczną bramą obozową uczestnikom towarzyszyli prezydenci Polski – Andrzej Duda, oraz Izraela – Isaac Herzog. Było też kilkudziesięcioro ocalałych z Holocaustu, z którymi obaj przywódcy się przywitali. Sygnałem do wymarszu był dźwięk szofaru, instrumentu liturgicznego z baraniego rogu. Kolumna, w której idzie kilka tysięcy młodych Żydów z wiełu krajów oraz około 800-osobowa grupa ich rówieśników z Polski, skierowała się ulicami

oświęcimskiej dzielnicy Zasole w stronę byłego niemieckiego obozu Birkenau. Tam, przy pomniku ofiar obozu, który znajduje się pomiędzy ruinami dwóch największych krematoriów, odbędzie się główna ceremonia upamiętniająca zgladzonych. Głos zabierze prezydent Izraela. Wystąpienie polskiego prezydenta odczyta sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Wojciech Kolarski. – Tegoroczny Marsz Żywych ma dodatkową wagę historyczną. Upamiętnia 80. rocznicę wywołania niemieckich obozów przez aliantów i zakończenia II wojny światowej – podali organizatorzy wydarzenia z międzynarodowej organizacji March of the Living. Jak podano, uczestnicy manifestują też gotowość do stawienia czoła rosnącej fali antysemityzmu na świecie. (PAP)

CYTAT NA DZIŚ

Maciej Wróbel

wiceminister Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, o rozpoczętych wczoraj pracach ekshumacyjnych w Pużnikach na Ukrainie, gdzie w 1945 r. ukraińscy nacjonaliści wymordowali od 50 do 120 Polaków

...

Zginęli tam polscy obywatele, których tożsamość znamy. Chcemy ustalić wszystkie ofiary tej dramatycznej nocy z 1945 r. i dokonać godnego pochówku.

Na to czekają rodziny, które żyją i włączają się w proces poprzez chociażby przekazywanie materiału genetycznego

W OBIEKTYWIE...

• W sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Jabłonkowie odbyło się spotkanie władz miasta z Janem Rytką (w środku), wieloletnim prezesem Miejscowego Koła PZKO. Burmistrz Jiří Hamrozi (z lewej) i jego zastępca Luboš Čmíel podziękowali Rytkę za wieloletnią służbę społeczeństwu. – Dziękujemy za lata poświęcone organizacji i promocji Gorolskiego Święta, za nieocenioną rolę w budowaniu tradycji, która łączy pokolenia, kształtuje naszą tożsamość i wprowadza nas w piękno gorolskiej kultury – można przeczytać na oficjalnym fanpage'u jablonkowskiego ratusza. (wot)

DZIŚ...
25
kwietnia 2025

Imieniny obchodzą: Jarosław, Marek
Wschód słońca: 5.15
Zachód słońca: 19.52
Do końca roku: 250 dni
(Nie)typowe święta: Dzień Sekretarki
Przystawie: „Chodzisz na Marka bez koszuli, w maju kożuchem się otulisz”

JUTRO...
26
kwietnia 2025

Imieniny obchodzą: Marcelina, Marzena, Artemon
Wschód słońca: 5.13
Zachód słońca: 19.54
Do końca roku: 249 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Pamięci o Katastrofie w Czarnobylu
Przystawie: „Mokre dni kwietnia zazwyczaj wróżą, że w lecie będzie owoców dużo”

POJUTRZE...
27
kwietnia 2025

Imieniny obchodzą: Teofil, Zyta
Wschód słońca: 5.11
Zachód słońca: 19.56
Do końca roku: 248 dni
(Nie)typowe święta: Międzynarodowy Dzień Psa Ratowniczego
Przystawie: „Śnieg w kwietniu goi rolę, hamuje niedolę”

POGODA
piątek

dzień: 12 do 14°C
noc: 12 do 10°C
wiatr: 4-6 m/s

sobota

dzień: 12 do 14°C
noc: 4 do 6°C
wiatr: 3-5 m/s

niedziela

dzień: 12 do 14°C
noc: 6 do 4°C
wiatr: 3-5 m/s

Konwentowa dyskusja

Czy listopadowy Zjazd PZKO

wyberze nowego prezesa w sposób bezpośredni czy zostanie on wyłoniony spośród członków nowego

Zarządu Głównego? Ile lat powinna wynosić kadencja organów miejscowych kół PZKO i kto ostatecznie ma

decydować o wysokości składek członkowskich? To

główne pytania, które zabrzmiąły w środę na Konwencie Prezesów PZKO w czeskokoczyńskiej „Fasalówce”.

Odpowiedzi na nie znajdują się w odnowionym statucie.

Beata Schönwald

Obrady rozpoczęły się od sprawozdania finansowego Związku, który przedstawiła obecnym kierowniczką biura PZKO Magda Tomeczek.

Kolejne tematy, które zostały poruszone tego popołudnia, dotyczyły zaplanowanego na 15 listopada Zjazdu PZKO oraz zmian statutowych, które zostaną tam przedstawione delegatom. Prezes PZKO Helena Legowicz zaapelowała do przedstawicieli kół PZKO, żeby nominować na Zjazd właśnie takich delegatów, którzy będą chcieli się włączyć w pracę Zarządu Głównego. Jak zaznaczyła bowiem, część

• Konwent Prezesów obradował w środę po południu. Fot. BEATA SCHÖNWALD

obecnym członków nie będzie się starato o reelekcję.

Z kolei wiceprezes Związku Andrzej Suchanek zapoznał prezesów z postępowaniem prac Komisji Statutowej. – Komisja zatrzymała się na kilku zasadniczych pytaniach. Dlatego opracujemy ankietę, którą wyślemy do miejscowych kół i na podstawie jej wyników będziemy kontynuować pracę nad zmianami w statucie PZKO – powiedział. Do rozpatrzenia są cztery kwestie.

Pierwsza to wybór prezesa PZKO, który na chwilę obecną wybierany jest w sposób bezpośredni przez delegatów, dawniej nowy ZG wybierał go

ze swojego grona, co też miało swoje plusy. – Aby wybrać prezesa na Zjeździe, musi być kandydat. Jednak co w sytuacji, kiedy nikt się nie zgłosił? – zastanawiał się głośno Suchanek.

Kolejnymi kwestiami do przemyślenia jest dopuszczenie możliwości członkostwa jednej osoby w dwóch lub więcej kołach PZKO oraz długość kadencji organów miejscowych kół. Jedną z propozycji Komisji Statutowej jest wybieranie ich na czas nieokreślony, co zwalniałoby koła z robienia rejestracji w Sądzie Krajowym co cztery lata.

Ostatnia sprawa, którą poruszył na Konwencie Andrzej Suchanek, dotyczyła znaczków członkowskich. Obecnie o ich wysokości i podziale między Zarząd Główny i miejscowe koła decyduje Zjazd PZKO. Komisja Statutowa proponuje jednak, żeby przenieść to zadanie na Konwent Prezesów PZKO. Gremium to zbiera się bowiem co najmniej dwa razy w roku i może bardziej elastycznie reagować na zmieniające się realia.

Koła powinny odesłać wypełnione ankiety do końca maja. W czerwcu zaś zostanie zorganizowane spotkanie z Komisją Statutową, w której wezmą udział prezesi zainteresowani dyskusją odnośnie proponowanych zmian. ▲

Dzień na regionalną nutę

• ZPIT „Olza” zatańczył na inauguracji „Dnia po naszymu” trojoka.

Polska młodzież na Zaolziu pielęgnuje rodzimą kulturę nie tylko w zespołach folklorystycznych.

Okazją do jej szerszego przedstawienia był „Dzień po naszymu” w Polskim Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszyńsku, zorganizowany w środę przed Wielkanocą przez Parlament Uczniowski.

– „Dzień po naszymu” odbywa się po raz drugi, po trzyletniej przerwie. Celem jest zapoznanie uczniów z naszą kulturą, z tym, jak jest różnicowana, żeby każdy dowiedział się czegoś nowego – powiedział „Głosowi” przewodniczący Parlamentu Uczniowskiego Oskar Starobranziński.

Wydarzenie rozpoczęło się rano na podwórzu szkolnym. Moderował je Jakub Zemene, organizator poprzedniej edycji.

– Łudeczkowie mili! Witom was tu wszędzie na naszym drugim Dniu po Naszimu. Dziynka szumne, żeście se tak przepięknie obylkli, wszecim wóm to ogromnie pasuje – zagał. Dalej mówił: – Byjmy radzi, że se tu dzisiaj mogymy pofułać po naszymu, bo do wynkszości

Wierni modlą się i wspominają Franciszka

W katedrze Boga Zbawiciela w Ostrawie urządzono miejsce upamiętniające papieża Franciszka. Przygotowana została księga kondolencyjna, do której każdy może wpisać swoje refleksje, podziękowania, słowa szacunku dla zmarłego. W czwartek o godz. 18.00 biskup Martin David odprawi mszę świętą w intencji zmarłego Ojca Świętego.

Biskup jako pierwszy wpisał się do księgi kondolencyjnej. Dla osób odwiedzających katedrę będzie ona dostępna co najmniej do niedzieli. Katedrę można odwiedzać w zwykłych godzinach: od wtorku do soboty od 8.15 do 12.15 oraz w godz. 13.15-17.15, ewentualnie w czasie porannych i wieczornych nabożeństw. W niedzielę jest otwarta w godz. 13.00-18.00.

W Pradze śmierć papieża ogłosił w poniedziałek w samo południe dzwon Zygmunt wiszący w katedrze pw. św. Wita, Wacława i Wojciecha. Mszę żałobną odprawi w piątek o godz. 18.00 w katedrze nuncjusz apostolski w Republice Czeskiej arcybiskup Jude Thaddeus Okolo.

• Miejsce upamiętniające papieża Franciszka w ostrawskiej katedrze. Fot. doo.cz

Msze za Franciszka mają być, zgodnie z zaleceniami komisji liturgicznej Czeskiego Episkopatu, odprawiane w katedrach przez wszystkich biskupów diecezjalnych. Należy na nie zaprosić duchowieństwo i osoby świeckie z całej diecezji.

– Czeski Episkopat z bólem nad dzisiejszym odejściem papieża Franciszka dołącza do całego Kościoła katolickiego i z wdzięcznością wspomina jego życie i pontyfikat. Papież Franciszek był pasterzem z otwartym sercem, mężem dialogu, pokoju

i miłosierdzia. Dla jego pontyfikatu charakterystyczny był akcent postawiony na solidarność i bycie blisko ludzi. Z wdzięcznością wspominamy słowa modlitwy i zachęty, które skierował do nas podczas narodowego pielgrzymki do Rzymu w marcu 2025 roku – napisał w poniedziałek w imieniu Czeskiego Episkopatu prymas Czech Jan Graubner.

W sobotę, w dniu pogrzebu papieża, w południe przez 10 minut mają bić dzwony w kościołach w całym kraju. (dc)

455

mln koron otrzymał na modernizację i wyposażenie swoich obiektów Uniwersytet Ostrawski. Pieniądze pochodzą z programu operacyjnego Jan Amos Komeński dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Remontem zostaną objęte budynki rektoratu, Wydziałów Filozoficzno-

lego, Lekarskiego, Przyrodniczego, Studiów Socjalnych i Sztuki oraz zaplecza Ogrodu Botanicznego. Modernizacja budynku A Wydziału Przyrodniczego ruszy jeszcze w tym miesiącu. Najwięcej uzyskanych środków – aż 218 mln koron – przeznaczono na modernizację budynków D i DM Wydziału Filozoficznego, gdzie powstanie m.in. nowe laboratorium psychologiczne.

Prelekcję o Cieszyńsku i okolicach przygotowali Mateo Rucki i Magdalena Farna.

Organizatorzy zachęćli koleżanki i kolegów, aby w „Dniu po naszymu” przyszli do szkoły w strojach ludowych lub przynajmniej włożyli dodatki kojarzące się z folklorem: wstążki, kapelusze, chusty i tym podobnie. Wiele osób postuluje też sugestii. Ogłoszono także konkurs na „Najbardziej naszóm Fotkę”.

(dc)

PO PREMIERZE »WACHTORZA« W ŁOMNEJ DOLNEJ

Co kiedyś było normalne, a co się dzieje obecnie...

Kawał dobrej zabawy zafundował widzom zespół teatralny działający przy MK PZKO w Łomnej Dolnej, wystawiając w Niedzielę Wielkanocną sztukę „Wachtorz, czyli dobrze je na świecie”. Napisana przez Irenę i Jana Czudków, który zasiedli na widowni Hotelu pod Akacjami, została brawurowo zagrana przez łomniańskich aktorów. Salwy śmiechu publiczności i burza oklasków były najlepszą recenzją.

● Co zobaczyli w smartfonie Francek (Zdenek Mruzek), Paweł (Adam Szczuka) i starka (Roman Niedoba)? Chyba jakieś cuda...

● Sala Hotelu pod Akacjami pękła w szwach. Zdjęcia: ŁUKASZ KLIMANIEC

Łukasz Klimaniec

Nie jest łatwo Franckowi i Mańce zaakceptować imię, jakie ich syn z synową postanowili nadać wnucze. Mia? Co to właściwie za imię? Starka też nie jest szczęśliwa z takiego wyboru. A gdy pojawiają się swatowie i okazuje się, że owdowiwały ojciec synowej ożenił się z młodą paniusią z miasta, z którą ma małe dziecko, sprawy się komplikują. Podobnie jak relacje i podejście do nowości związanych z wychowaniem dziecka. Tak w skrócie przedstawia się fabuła „Wachtorza...”.

Jan Czudek przyznał, że lepiej bawi się oglądając odgrywaną na scenie sztukę, niż pisać ją. – To, co Zdenek Mruzek prezentuje, to coś niesamowitego. Umie z tego robić show. Wygląda, jakby tym żył, a nie grał cokolwiek – komplementował Zdenka Mruzka, odgrywającego rolę Francka. Irena Czudek stwierdziła z kolei, że pomysły na sztuki biorą się z życia. Ta konkretna („Wachtorz, czyli dobrze je na świecie”) jest adaptacją ich znajomej z Moraw Południowych, ale przetłumaczona i dostosowana do realiów regionu.

– Kiedy to potem czytamy, to oczywiście zaśmiejemy się z tego. Ale aktorzy oddają od siebie coś swojego – przyznała.

Spektakl cieszył się wielkim zainteresowaniem. Widzowie mogli zobaczyć na scenie m.in. skrówanie królika, mnóstwo zabawnych dialogów i scenek wynikających z różnic pokoleń, a aktorzy mieli świetny ubaw wypowiadając niektóre kwestie kwitowane później na widowni salwami śmiechu i brawami.

– Te oklaski, a przede wszystkim śmiech publiczności, mówiły same za siebie. To nie było łatwa sztuka. Pisząc ją mieliśmy świadomość, że nie będzie prosta do zagrania. Ale czapki z głów przed wami za to, co z niej zrobiliście – powiedział do aktorów wywołany na scenę wraz z żoną Jan Czudek.

Swoją recenzję wystawił też jeden z widzów, Alfred Heckel,

który był zastępcą Zdenka Mruzka w Szkole Rolniczej w Czeskim Cieszynie. Po spektaklu zabrał publicznie głos, chwalać aktorski talent kolegów. – Przez wiele lat pracowaliśmy razem i nie spodziewałem się, że jest tak świetnym aktorem – zachwalał.

Zdenek Mruzek, nauczyciel z wykształcenia i zawodu, przyznał, że ta praca jest niejako związana z aktorstwem. – Bycie nauczycielem, który potrafi pociągnąć za sobą młodzież i umie z nią pracować, wymaga czasem przemycenia tego aktorskiego pierwiastka. Ja się w tym odnajduję – stwierdził. Lecz choć na scenie pojawia się już od 15 lat, tremę wciąż czuje, bo – jak zaznacza – ona musi być i towarzyszyć występowi. Ale kiedy opamięta się tekst i ruchy na scenie, nie jest tak wielka. Aktorzy przygotowując sztukę „Wachtorz” spotykali się na próbach w domu pana Zdenka w specjalnie zaaranżowanej od tego celu oborze (ogrzewanej, oświetlonej i zaopatrzonej). Próby trwały od końca stycznia.

– W tym roku było trochę więcej czasu, bo Wielkanoc wypadła później, niż ostatnio. Ale trzeba było się z dziesięć razy spotkać, żeby to przeciwzyć i ułożyć w taki sposób, żeby się wszystko udało. Nie było to łatwe, bo każdy ma swoje plany – jeden ma wyjazd, drugi studia, a jeszcze inny pracę – przyznał Mruzek. Efekt okazał się bardzo dobry. Sztuka trafiła w gusta widzów, zwłaszcza tych starszych pamiętających dawne wózki dziecięce i metody bawienia i pilnowania dziecka bez używania elektronicznej niani, czyli tytułowego „wachtorza”.

– Fajne jest to, że wystarczy popatrzeć, jak było za naszych czasów, a jak jest dzisiaj. Czasem człowiekowi się w głowie zawróci, kiedy pomyśli, co kiedyś było normalne, a co się dzieje obecnie – stwierdził Zdenek Mruzek, odnosząc się do fabuły sztuki.

Do tej pory aktorzy z Łomnej Dolnej odgrywali swoje spektakle tylko raz w roku, właśnie w Wielkanoc, ale tym razem będzie inaczej – jesienią tę samą sztukę wystawią w Domu Kultury w Boconowicach.

też swój profil w mediach społecznościowych, by łatwiej było dotrzeć do ludzi, informować o nadchodzących wydarzeniach – dodaje.

Przy okazji serdecznie zapraszamy na spektakl „Opunki” w wykonaniu Teatryku Bez Kurtyny, który zbiera na Zaolziu świetne recenzje.

Maria Ciahotna

Ks. Przemysław Śliwiński o tajnikach konklawe

Kolegium Kardynalskie liczy 135 kardynałów. Nawet gdyby któryś z nich nadużył regulaminu konklawe, to przy takiej liczbie szanse wpływu jakiegos lobby na wybór papieża są bardzo małe – powiedział PAP medioznawca ks. dr Przemysław Śliwiński, autor książki „Konklawe. Tajemnica wyborów papieskich”. W poniedziałek w wieku 88 lat zmarł papież Franciszek. Pogrzeb odbędzie się w sobotę o godz. 10.00 na placu Św. Piotra. Konklawe według nieoficjalnych doniesień odbędzie się między 5 a 10 maja.

Polska Agencja Prasowa

Mimo że przebieg konklawe reguluje dziś konstytucja apostolska „Universi Dominici gregis” z 1996 r. to, czy na wybór papieża nie będą miały mimo wszystko wpływu różne państwa czy lobby?

– Nawet jeśli ktoś próbowałby wpływać na kardynałów, to podczas konklawe mają obowiązek w swojej decyzji być wewnętrznie wolni i kierować się wyłącznie dobrem Kościoła. Doskonale to obrazuje przysięga kardynałów elektorów z 1996 r., która obliguje do zostania się z jakimikolwiek zobowiązaniami wcześniej podjętymi, nawet jeśli takie były. Przysięgają oni wiernie służyć całemu Kościołowi i nigdy nie przestać bronić duchowych i doczesnych praw oraz wolności Stolicy Apostolskiej oraz strzec tajemnicy zarówno przed świeckimi, jak i duchowymi o wszystkim, co w jakikolwiek sposób dotyczy się wyboru Biskupa Rzymu oraz o wszystkim, co dzieje w miejscu konklawe, a co odnosi się pośrednio lub bezpośrednio do przebiegu głosowania. Przysięgają także, że nie udzielą najmniejszej pomocy bądź wsparcia wszelkim inicjatywom, przez które jakiegokolwiek władze świeckie, lobby czy jednostki chciałyby jakkolwiek wpływać na wybór Biskupa Rzymu. Ta przysięga jest konsekwencją długo funkcjonujących w poprzednich wiekach „weta i ekskluzywy”. Podstawę prawną ogłaszania ekskluzywy stanowiło ius exclusivae „prawo wykluczenia”. Kardynałom pod karą ekskomunikacji nie wolno ulegać jakimkolwiek lobby.

Kiedy jednak patrzymy na konklawe z października 1978 r., to duże znaczenie odegrał kard. Franz König, arcybiskup Wiednia, który miał zasugerować kandydaturę kard. Karola Wojtyły, którą poparli wówczas m.in. biskupi niemieccy, co można odczytywać jako znak polityczny.

– Kardynał Wiednia i kardynałowie niemieccy nie byli przedstawicielami rządu austriackiego, niemieckiego czy jakiegos lobby, tylko zdecydowali tak w ramach własnej wewnętrznej wolności sumienia, kierując się dobrem Kościoła. Gdyby zapytał ówczesnych rządów w RFN, NRD czy w Polsce, to zapewne nie zgodziłyby się na taki wynik wyborów. Nie możemy więc mówić o ingerencji zewnętrznej, nawet jeśli założymy prawdziwość tej pogłoski. Kardynałowie elektorzy podczas konklawe mogą, a nawet muszą ze sobą rozmawiać. Wraz z kolejnymi głosowaniami pokazującymi poparcie dla poszczególnych osób, przekonywaliśmy siebie nawzajem jest naturalnym elementem osiągnięcia konsensusu przy wyborze biskupa Rzymu.

Co się stanie, jeśli któryś z kardynałów faktycznie będzie lobbystą?

– Zgodnie z prawem maksimum kardynałów elektorów to 120 du-

chownych. Obecnie jest ich nawet 135. To najwyższa liczba w historii Kościoła. W związku z tym, nawet gdyby któryś z nich nadużył regulaminu konklawe, to przy takiej liczbie szanse wpływu jakiegos lobby na wybór papieża są bardzo małe. Istota ewolucji konklawe, przepisów wyboru papieża, polegała przez setki lat właśnie na tym, by nikt nie mógł w konklawe ingerować.

Nie zmienia to jednak faktu, że obserwujemy różne stronnictwa w gronie kardynałów elektorów...

– Oczywiście są różne stronnictwa w Kościele, ale to nie są partie czy frakcje polityczne w takim znaczeniu, jak obserwujemy to w życiu politycznym, a więc że wystawiają swoich kandydatów, mają programy wyborcze, które są związane z konkretną agendą polityczną, a całe Kolegium Kardynałów jest albo po jednej, albo po drugiej stronie. Tak to tam nie działa, nawet jeśli brzmiałoby atrakcyjnie jako publicystyczna teza. Podziały wśród kardynałów są i muszą być. Są to różnice wynikające z opinii, podejść, priorytetów. Na tym polega piękno konklawe. Natomiast zdecydowanym nadużyciem semantycznym jest stosowanie podziału na konserwatystów i progresistów, na lewicę i prawicę. Dodatkowo, doświadczeni watykańscy mówią, że wśród elektorów na konklawe jest wielkie i raczej nieokreślone centrum i doprawdy trudno ocenić, na kogo zagłosują należący do niego kardynałowie. Można się domyślać charakteru stronnictw. W 2005 roku, po śmierci Jana Pawła II część kardynałów uznawała, że oto teraz czas na kogoś innego, może z powrotem na Włocha. Druga część mogła z kolei ocenić, że należy wybrać kontynuatora linii Jana Pawła II. Ale mogli być i tacy, którzy stwierdzili, że nadszedł czas na kogoś zupełnie innego, kogoś z zewnątrz. Tak, tego typu różnice poglądów tworzą stronnictwa, ale dalekie od politycznego, frakcyjnego rozumienia konklawe, które wcale nie są skaloną grupą jak znane nam z polityki partie. Wybór kard. Ratzingera pokazał, że wybra-

no kontynuatora pontyfikatu Jana Pawła II. Zresztą było to bardzo krótkie konklawe, bo po 24 godzinach mieliśmy już nowego papieża, którego wybrano przy czwartym głosowaniu. Pokazało też, jak bardzo dziennikarze źle zarysowali ówczesną sytuację w kolegium kardynalskim, choć to jedno z tych konklawe, podczas którego trafnie wskazano faworyta. Po kilku latach dopiero stało się oczywiste, że numerem dwa podczas tego konklawe był kard. Bergoglio. Nikt z dziennikarzy wtedy, w 2005 roku, takiej możliwości nawet nie założył.

Co pokazuje nam zatem obecny skład Kolegium Kardynalskiego? Czy są bardzo wyraźne stronnictwa?

– Pokazuje, że właściwie niczego nie przewidzimy. Czegoś, nie wszystkich, dowiemy się dużo później. Z rezerwą traktuję obecne w prasie opisy Kolegium Kardynalskiego i konsekwencje, jakie z tego płyną. Przeważnie są one dalekie od rzeczywistości. Tak bywało zresztą niemal zawsze w historii.

Na ile w dobie współczesnych mediów jesteśmy w stanie ocenić, kogo wybiorą podczas najbliższego konklawe kardynałowie?

– Bardzo rzadko spekulacje i prognozy pokrywały się z decyzjami konklawe, ponieważ mamy ciągle do czynienia

z jednej strony z sekretem i z drugiej strony z próbą zajrzenia przez dziurkę od klucza, czyli wglądu w bardzo ograniczony wycinek tego, co będzie się działo w Kaplicy Sykstyńskiej. Trafna prognoza zdarza się niezwykle rzadko, w skali historii to zaledwie kilka procent. Dlaczego tak się dzieje? Odpowiedź jest w efekcie bardzo prosta. Nie da się w żaden sposób przewidzieć, jak zagłosuje grupa 120 kardynałów rozsiadanych w większości po całym świecie, którzy publicznie przecież nie deklarują, na kogo oddadzą swój głos. Nie da się przewidzieć dynamiki konklawe, bo przecież to kilka głosowań związanych ze zmianą preferencji elektorów doprowadza do wyboru papieża. Medialna historia konklawe to właściwie historia porażek wszelkich spekulacji. Ale konklawe medialne nie przestanie istnieć. Wraz z rozwojem mediów społecznościowych jeszcze bardziej się uaktywni. Opinia społeczna, podzielona na banki informacyjne, wystawi, a nawet wykreuje swoich kandydatów. Tak jak dziennikarze w latach 70. weszli na konklawe, tzn. w taki sposób zaczęli formułować depesze, że zdawało się, że są jednymi z kardynałów i doskonale orientują się w sytuacji, podobnie w erze mediów społecznościowych i cyfrowych właściwie każdy może stać się aktywnym uczestnikiem medialnego konklawe, ogłaszając swoje preferencje, swoich papabili.

Czy papież ma prawo złamać sekret i odsłonić kulisy konklawe?

– Oczywiście, tylko że papież niczego nie łamie. Papież w pełni dysponuje sekretem konklawe. On jest jej depozytariuszem i tylko on może z niej zwolnić. Zarówno Jan Paweł II dość dużo powiedział o konklawe, kiedy został wybrany, jak i Benedykt XVI i podobnie Franciszek, odsłaniając w zeszłym roku pewną intrygę z 2005 roku. Gdyby to samo zrobił któryś z kardynałów bez zgody Ojca Świętego, wówczas złamałby tajemnicę konklawe.

Czy są jakieś dokumenty, które mówią, że papież jest suwerenem?

– Papież jest głową Kościoła, następcą św. Piotra. Ma władzę wykonawczą, ustawodawczą, sądowniczą, a Kodeks Prawa Kanonicznego mówi o pełnej i najwyższej władzy. Charakter tej władzy pokazuje obecna ciekawa sytuacja. Z jednej strony Konstytucja Apostolska Uniwersi Dominici gregis wskazuje, że liczba kardynałów elektorów nie powinna przekroczyć 120, a papież kreują ich tylu, że w 2003 r. było ich, podobnie jak dziś kilkunastu więcej. To oznacza, że decydujący nie jest zapis w konstytucji apostolskiej, który stanowi o najwyższej „wskazówce” dla papieża, lecz liczba kardynałów z prawem wyboru i oni wszyscy wzięliby udział w ewentualnym konklawe, obecnie ponad limit 120. Limit kardynałów wówczas wynoszący 70 zwiększył także papież Jan XXIII (1958-1963), mimo że jego poprzednik Sykstus V (1585-1590) zapisał w prawie kościelnym, że następcę św. Piotra powinno wybierać 70 kardynałów. Papież nie są w gorsecie decyzji swoich poprzedników, bo nie mówimy o rzeczach dogmatycznych, tylko związanych z „władzą kluczy”, na przykład odpowiedzialności za prawo.

Czy są jakieś procedury konklawe na wypadek wojny czy innej katastrofy naturalnej, która dotknęłaby Rzym? Czy np. konklawe mogłoby się wówczas odbyć w innym miejscu?

– Możemy mówić o precedensach historycznych. Analogiczna sytuacja była w roku 1799, kiedy papież Pius VI, widząc, że wojska Napoleona, przelazłego cesarza, zajmą Rzym i delegalizują Kościół, znosząc urząd papieża, kardynałów i wszystkie inne instytucje kościelne, zawiesił reguły czasu i miejsca dotyczące konklawe, decydując, że to kardynał dziekan rozstrzygnie, gdzie nastąpi wybór jego następcy. Z tego powodu, konklawe trwało od 30 listopada 1799 do 14 marca 1800 w Wenecji. W historii Kościoła było to jedyne konklawe po soborze w Konstancji w 1417 r. i ostatnie – poza Rzymem. Wybrano wówczas Piusa VII. Natomiast papież Pius XII, przezwyciężając, że Niemcy hitlerowskie zajmą Watykan, przygotował swoją rezygnację, zgodnie z którą w momencie aresztowania przestaje być papieżem, stając się zwykłym Eugenio Maria Giuseppe Giovanni Pacelli. Przygotował również odpowiednie dyspozycje umożliwiające konklawe, które wówczas mogłoby się odbyć w Portugalii. To pokazuje, że na tego rodzaju sytuacje są zawsze wyjścia awaryjne i obowiązujące przepisy nie stanowią niezmiennego gorsetu.

● Ks. dr Przemysław Śliwiński. Fot. X

GŁOSY Z TERENU

Spotkanie doprowadzone do zdrową rywalizacją

Od kilku lat przyjęło się, że czesko-cieszyńskie koła PZKO spotykają się wiosną, by zagrać w kręgle. W sobotę 12 kwietnia zaproszenie przyjęło sześć drużyn – dwie z koła organizatorów (Cz. Cieszyń-Osiedle), dwie z Mostów oraz po jednej drużynie z Sibiicy i Kocobędza. Rozgrywki objęły dwie rundy, startowały 6-osobowe drużyny, w których obowiązkowo musiała być co najmniej jedna kobieta. Turniej już po raz drugi został wsparty przez Miasto Czeski Cieszyn.

– Bowling to sport, który na pierwszy rzut oka nie wymaga specjalnych

● W turnieju uczestniczyli przedstawiciele różnych pokoleń. Fot. ARŁ

umiejętności. Najbardziej liczą się zapał i dobra zabawa. I o to nam właśnie chodziło, żeby spotkać się w przyjaznej atmosferze doprowadzonej do zdrowej rywalizacji. Można było pogadać ze znajomymi, trochę rozruszać kości po zimie – Bohdan Loter, prezes koła Cz. Cieszyń-Osiedle ocenił bardzo pozytywnie sobotnie rozgrywki. – Oczywiście miło jest, że wygrała nasza drużyna, ale jeszcze bardziej cieszy fakt, że z Kocobędza i Mostów przyjechali do nas młodzi ludzie. Wszystkim kołom zależy na włączeniu młodzieży w pracę społeczną, bo kiedyś to oni przejmą od nas pałeczkę. Między innymi dlatego nasze koło ma już

Trzyniec-Oldrzychowice

Niewielka szkoła w Oldrzychowicach przyciąga nowych uczniów nie tylko kameralną atmosferą, ale przede wszystkim gwarancją, że uwaga nauczycieli będzie skoncentrowana na każdym dziecku. A to oznacza większe możliwości indywidualnego rozwoju.

Na stronie placówki, która jest filią trzynieckiej podstawówki, można przeczytać, że jej celem jest zaoferowanie wszystkim uczniom szerokiego i ciekawego programu nauczania, który zapewni kreatywne i stymulujące zajęcia, które przygotowują ich do satysfakcjonującego życia społecznego i kulturalnego.

Nasza szkoła oferuje indywidualne podejście do dziecka – podkreśla Alina Rucka, kierowniczka. I zwraca uwagę na możliwości rozwoju każdego ucznia, który bierze udział we wszystkich konkursach. – W wielkich szkołach dzieci nie mają takich szans. U nas jest mało dzieci, dlatego każdy uczeń ma tę możliwość. A dzięki temu staje się pewnym siebie. Idąc później do większej szkoły, do nowego środowiska, jest świadomy własnej wartości – zaznacza.

W tegorocznych zapisach do pierwszej klasy oldrzychowickiej szkoły, które odbyły się we wtorek i środę przed świętami, rodzice zgłosili pięcioro dzieci. Jednym z nich była Sofi Kadlubiec, która przyszła na zapisy z rodzicami – Nicolą i Szymonem Kadlubicami.

– Jesteśmy z Oldrzychowic, córka chodziła do przedszkola w Oldrzychowicach. Mamy tu blisko, zresztą sam też chodziłem do tej szkoły. To naprawdę fajne miejsce – podkreślił Szymon Kadlubiec.

Podczas zapisów do pierwszej klasy kandydaci wyruszyli w podróż śladami Jasia i Małgosi. Najpierw w koszyku z żółtymi jajeczkami musieli wybrać to z literą, na którą zaczynało się ich imię. W każdym kolejnym ciekawie przygotowanym przy szkolnej ławce stanowisku czekały na nich inne zadania – należało wykazać się m.in. znajomością liczenia zwierząt w gospodarstwie, dopasować cyfrę do ich liczby, dopasować kształty, umiejscowić postaci w ich domku, rozróżnić kolory, a także wykazać się umiejętnościami manualnymi, wycinając no-

● Sofi Kadlubiec podczas wtorkowych zapisów do szkoły w Oldrzychowicach świetnie poradziła sobie z zadaniami. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

życzkami po śladzie i kolorując obrazki.

W szkole w Oldrzychowicach uczą się obecnie 30 dzieci. W zapisach do

klas pierwszych zostało zgłoszonych pięcioro uczniów. – W naszej szkole zauważamy każde dziecko – jeśli ma ono problem, to pomagamy mu go

(klm)

● Dorotka Szkucik bardzo dobrze poradziła sobie z zadaniami poleceniami. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

mają do dyspozycji jedno piętro, po którym się poruszają. Jadalnia i świetlica są na parterze, a do sali gimnastycznej pierwszoklasiści idą z nauczycielką. Więc tak naprawdę, ta szkoła wcale nie jest dla nich taka

duża. Ich klasy nie są wielkimi pomieszczeniami, jest tam wygodnie, domowo, a atmosfera rodzinna – zaznaczyła.

W Szkole Podstawowej im. Gustawa Przeczka z Polskim Językiem Na-

uczania w Trzyniecu uczą się w sumie 226 dzieci. W tym roku szkolnym mury placówki opuści 25 dziewiętoklasiistów, a ich miejsce zajmie 15 pierwszaków.

(klm)

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisząc do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Teatr w namiocie cyrkowym

Scena Lalek „Bajka” Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie zaprasza na polską premierę spektaklu „Frankenstein”. Odbędzie się jutro o godz. 16.00 w szapito na placu obok teatru. Przedstawienie adresowane jest do rodzin z dziećmi powyżej lat dziesięciu.

Danuta Chlup

Znacie Wiktora Frankensteina? To naukowiec, który chciał stać się stwórcą, czy raczej potwór? W swoim pragnieniu bycia kimś wyjątkowym i w egoistycznym zaślepieniu pominął jednak jedną rzecz o nieprzewidywalnym znaczeniu: konsekwencje swojej ambicji. Opowiemy wam historię, która naprawdę się wydarzyła. A może nie?” – tymi słowami Scena Lalek „Bajka” zachęca do obejrzenia spektaklu opartego na legendarnej XIX-wiecznej powieści Mary Wollstonecraft Shelley.

Reżyserem spektaklu i autorem adaptacji jest Lukáš Bouzek, autorką scenografii Jitka Barnettowa, mu-

● Scena ze spektaklu „Frankenstein”. Fot. mat. pras. TC

zyki Daniela Sedláčka. Wystąpią: Dorota Grycz, Ewa Kus, Wanda Michalek, Daniela Sedláčková, Marek Moravec, Jan Szymanik i Jakub Tomoszek.

Lukáš Bouzek powiedział o „Frankensteinie”: – Czytając powieść, starałem się być ze sobą szczerzy i wyłonić tematy, które do mnie przemawiały najbardziej. Zastanawiałem się, kto był większym potworem – naukowiec, który stworzył tę istotę, czy sam potwór. W życiu niełatwo jest sądzić czyny ludzi, ponieważ często nie znamy praw-

dziwych przyczyn prowadzących do straszliwych skutków ani powiązań między wydarzeniami. Irytował mnie brak odpowiedzialności Frankensteina za swój wytwór. Potwór był w bardzo niekorzystnej sytuacji. Został stworzony w świecie, o którym nie miał żadnej wiedzy, nie miał też żadnego wsparcia. Uważam, że to piękne i wzruszające, że potwór podziwiał człowieka. Choć czasem do ludzi zachowują się jak potwory, a boskość, która w nich jest, znika. Przykro mi, że tych dwoje nigdy nie odnalazło do siebie drogi.

Dostępność biletów można sprawdzić na stronie internetowej tdivadlo.cz, w zakładce „Bajka”. Spektakl premierowy, jak i kolejne przedstawienia „Bajki” w Czeskim Cieszynie przed wakacjami, odbędą się w szapito ze względu na trwający remont teatru.

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

Wielkanocne kolędowanie z goiczkiem

W słoneczny wtorkowy poranek 15 kwietnia uczniowie Szkoły Podstawowej w Mostach koło Jabłonkowa rozpoczęli dzień od wspólnego, uroczystego śniadania wielkanocnego. Przy odświętnie nakrytym stole, wśród pisanek i smakołyków, dzieci dzieliły się radością, składały sobie życzenia, opowiadały o zwyczajach wielkanocnych. Było to wyjątkowe spotkanie, które nie tylko wprowadziło wszystkich w świąteczny nastrój, ale także stało się pięknym wstępem do tradycyjnego goiczka – wielkanocnego zwyczaj.

Fot. ARC

Przyszli my tu, przyszli, pod wasze okiynko, żeby was pozdrowić, gądzoszku, gądzinko, Goiczek zielony, pięknie przistrojony...

gnować regionalne tradycje, lecz także integruje pokolenia i buduje poczucie tożsamości kulturowej.

Bardzo dziękujemy wszystkim za niezwykle ciepłe i serdeczne przyjęcie – każde spotkanie było dla dzieci wyjątkowym przeżyciem i radością.

Pozdrowienia przesyłają uczniowie pierwszej i drugiej polskiej klasy z Mostów koło Jabłonkowa.

Lucja Gill

Wyjazd w Tatry pełen atrakcji

● Uczestnicy projektu z trzynieckiej polskiej podstawówki. Fot. ARC

W dniach 9-16 kwietnia mieliśmy niesamowitą okazję uczestniczyć w międzynarodowym programie Erasmus+, który tym razem odbywał się w urokliwym Zakopanem – sercu polskich Tatr. Jesteśmy grupą dziesięciu uczniów z ósmej klasy Szkoły Podstawowej im. Gustawa Przeczka w Trzyniecu, a ta niezapomniana podróż nie odbyłaby się bez wsparcia stowarzyszenia Petrklíč Help oraz Petra Kantora, którym z całego serca dziękujemy.

W ramach projektu spotkaliśmy się z rówieśnikami z Hiszpanii, Polski i Węgier, a całość prowadził przesympatyczny lektor z Grecji. Tematem przewodnim wyjazdu był wolontariat i otwartość na zmiany – wartości, które szczególnie dziś mają ogromne znaczenie.

Już podczas pierwszego wieczoru z dumą reprezentowaliśmy nasze miasto i szkołę. Na stole nie mogło zabraknąć czeskich przysmaków, które zyskały duże uznanie wśród uczestników. Było kolorowo, smacznie i bardzo radośnie!

Jednym z wyjątkowych momentów była nasza współpraca z Podgórnym Stowarzyszeniem Kulturalno-Społecznym w Lipnicy Mu-

rowanej, gdzie pod czujnym okiem Stanisława Paproty mieliśmy zaszczyt uczestniczyć w 66. Konkursie Lipnickich Palm. To wydarzenie, które odbywa się co roku w Niedzielę Palmową, zgromadziło mnóstwo lokalnych artystów oraz twórców imponujących palm – niektóre były naprawdę gigantyczne, sięgające prawie 30 metrów!

Niezapomniane emocje towarzyszyły nam również, gdy stanęliśmy na scenie, aby powitać publiczność w swoich ojczystych językach. Ten moment wspólnego występu, oklaski i życliwości ludzi zapamiętamy na długo!

Ogromne wrażenie zrobiła na nas także wizyta w Kopalni Sól w Bochni, której historia sięga XIII wieku. Podziemne korytarze, opowieści o dawnych czasach i niesamowita atmosfera tego miejsca przeniosły nas w zupełnie inny świat.

A to jeszcze nie koniec! Przed nami były zajęcia w plenerze, kręcenie krótkiego filmu i mnóstwo innych niespodzianek, które sprawiły, że ten wyjazd na długo zostanie w naszych sercach.

Pozdrawiamy serdecznie z Tatr

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Nasza krótka pamięć

Jest cudowny, słoneczny, marcowy poranek. Na przystanku autobusowym wczesnym raniem ruch jest o wiele mniejszy, niż w dni robocze. Brak przede wszystkim uczniów szkół średnich w Czeskim Cieszynie.

Wiadam do autobusu w kierunku na Gnojnik. Mogłem pojechać pociągami, ale autobusem prawdę mówiąc nie jechałem już dawno. Ruszamy w kierunku Żukowa, silnik spokojnie mruczy i wspina się ku Staropolskiej, odkrywając cudowne widoki od Trzyna aż po Hawierzów. Ruch na byłej trasie międzynarodowej E7 jest nienormalnie spokojny.

Zjeżdżamy do Trzanowic, po lewej filary mostu pod autostradą,

po prawej cudownie odnowiony kompleks szkolny czeskiej szkoły, kościół ewangelicki z cmentarzem i muzeum Jerzego Trzanowskiego. Rondo w centrum gminy, dawniej uczniów szkół średnich w Czeskim Cieszynie.

Autobus zawija na nowy przystanek autobusowy prawie pod mostami autostrady. Miejsce na chwilę przerwy. Czekamy na połączenia z innych kierunków. Okazja zrobić kilka kroków w kierunku budynku dawnej polskiej szkoły (teraz to prywatne centrum dentystryczne), dalej Urząd Gminy, Dom Kultury.

W głowie przewija mi się film sprzed ponad 55 lat, gdzie w tym miejscu widniały gołe ceglane ściany z przemalowanym napisem

z 1968 roku: „Roześmiej się dziećrzyna, jak szlak trafi Kosygina”, a w środku zarosła brzoza. A z samego ówczesnego skrzyżowania za tym wszystkim wyłaniał się Dom PZKO z 1967. No cóż, teraz jest inaczej.

Prawie łzami zamglone oczy patrzą na afisz, gdzie czeska szkoła i przedszkole zapraszają na uroczystości obchodów 120 lat szkoły. Czy to fejk, czy mi się to śni? Dane historyczne mówią jasno: w 1905 uroczyste otwarto nowy budynek szkoły (polskiej szkoły), a dopiero w 1920 otworzono placówkę czeską! Tylko nieliczni wiedzą, jak ma być: większość przekręca historię, a mniejszość milczy, by zachować dobre układy i za cenę utraty własnej tożsamości.

Kierowca odpala silnik, ruszamy w kierunku Gnojnika. Ten wita nas odnawianym zamkiem Bessów, parkiem. Nareszcie. Nagle skręcamy w kierunku restauracji U Zająca i pod Szkołę Podstawową i Przedszkole im. Jana Kubisza. Tu nasza trasa kończy.

Do przystanku na dworcu trzeba się krótko przejść. Nie przeszkadza to ewidentnie nikomu. Mijamy stary budynek szkolny, zatrzymujemy się przy tablicy informacyjnej o Janie Kubiszu. Wszyscy podziwiamy plac zabaw, budynek świetlicy szkolnej, no i oczywiście nowe przedszkole.

Zaskakuje mnie wypowiedź młodej kobiety: „Ale się ta gmina

Orłowa-Lutynia

Rok otwarcia: 1981

Podstawowe informacje: Dom PZKO w Orłowej-Lutyni, 735 14 Orłowa-Lutynia, Lutyńska 221, tel. 608 898 024, e-mail: pzko.orlova.lut@seznam.cz, https://pzko-orlova-lutynia.cz, do wynajęcia sala dla 50 osób.

Opis: Dom PZKO w Orłowej-Lutyni stoi wśród domów jednorodzinnych naprzeciwko budynku polskiej szkoły i przedszkola. Na parterze znajdują się sala towarzyska, sala klubowa z barem, sala posiedzeń i kuchnia, w piwnicy jest sala taneczna z barem, mniejsze pomieszczenia towarzyskie, kuchnia i pomieszczenia techniczne. Dom ma własny ogród.

Ostatnia dekada: Skuto boczne ściany w celu ich osuszenia. W sali głównej odnowiono parkiety, w pozostałych pomieszczeniach na parterze pomalowano ściany, odświeżono boazerię i wymieniono wykładziny podłogowe. W sali klubowej zainstalowano także nowy bar. Do drewnianych budek w ogrodzie doprowadzono wodę i prąd. Częściowo wyremontowano system ogrzewania.

Plany: W ub. roku MK PZKO zleciło projektantowi opracowanie projektu remontu z podziałem na etapy. Na pierwszy ogień pójdzie osuszenie budynku i położenie hydroizolacji. Ważna jest również wymiana kotła gazowego. Realizacja będzie zależna od tego, czy uda się zdobyć środki na remont.

Sucha Górna

Rok otwarcia: 1968

Podstawowe informacje: Dom PZKO w Suchej Górnej, 735 35 Sucha Górna, Centrum 235, tel. 603 786 708, e-mail: wynajem@pzkosuchagorna.cz, www.suchagorna.cz, do wynajęcia sala dla 70 osób i salka dla 20 osób, bez możliwości korzystania z kuchni.

Opis: Dom PZKO w Suchej Górnej usytuowany jest w centrum wioski, w bezpośrednim sąsiedztwie Domu Robotniczego. Na parterze znajdują się dwie sale i kuchnia, na strychu siedzibę ma Klub Młodych na Poddaszu.

Ostatnia dekada: Montaż stropów akustycznych, systemu zdalnego sterowania ogrzewaniem, zakup nowych mebli, wyposażenie kuchni, m.in. w piec konwekcyjny i lodówki.

Plany: Jeśli dojdzie do remontu dachu na Domu Robotniczym, MK PZKO będzie musiało zmienić pokrycie dachu, żeby zachować jednolity wygląd budynku. Niewykluczone, że będzie to związane z montażem paneli fotowoltaicznych. W salach jest w planie instalacja nowoczesnych ekranów i systemu interaktywnego, by pomieszczenia były bardziej atrakcyjne dla organizatorów szkoleń, warsztatów czy wykładów.

Trzecieź

Rok otwarcia: 1977

Podstawowe informacje: Dom PZKO w Trzecieżu, 739 59 Trzecieź 83, tel. 774 590 166, e-mail: halinazawadzka@seznam.cz, do wynajęcia salka dla 25 osób i kuchnia oraz miejsce na ognisko z ławeczkami.

Opis: Siedziba MK PZKO w Trzecieżu mieści się w trzech budynkach dawnego gospodarstwa oraz posiadając ogród z miejscem na ognisko. W jednym znajduje się świetlica PZKO z kuchnią, pozostałe są wynajmowane przedsiębiorcom prywatnym.

Ostatnia dekada: Oddano do użytku sanitariaty, główny budynek pokryto dachówką, a w salce naprawiono instalację elektryczną, położono nowe tynki, zakupiono meble. W ostatnich dwóch latach kuchnię wyposażono w nowe meble, lodówkę, zmywarkę, kuchenkę i piekarnik.

Plany: Zdają się nie mieć końca. W przedsonku trzeba odnowić tynki i zrobić sufit. Budynek należy zaizolować, żeby pozbyć się wilgoci, oraz naprawić rynny. Remontu wymaga również instalacja elektryczna. W dalszej kolejności należy odnowić elewację i wyremontować dach.

Orłowa-Poręba

Rok otwarcia: 1974

Podstawowe informacje: Dom PZKO w Orłowej-Porębie, 735 14 Orłowa-Poręba, Sleszka 408, tel. 731 414 714, e-mail: vladislav.slowik@email.cz, www.pzko.poremba.cz, do wynajęcia dla 60 osób cały budynek lub jego część i ogród.

Opis: Dom PZKO w Orłowej-Porębie znajduje się niedaleko głównej drogi, w dawnym obiekcie polskiej szkoły. Częściowo podpiwniczony budynek składa się z salki barowej, salki balowej, szatni i sanitariatów (parter) oraz z kuchni, jadalni, salki zebrań, strychu i WC (piętro). W ogrodzie są zadaszona scena, kioski i tawki ze stołami. Tu odbywa się tradycyjne „Pożegnanie lata”.

Ostatnia dekada: Wymieniono okna w całym budynku oraz kocioł gazowy, na budynku zamontowano napis „Dom PZKO” ze stali nierdzewnej. W tym roku przeprowadzono już remont salki balowej – położono nową instalację elektryczną i nową podłogę, zainstalowano nowe oświetlenie, przeprowadzono renowację tynków.

Plany: Koło ma opracowany projekt wraz kosztorysem pierwszego etapu kompleksowego remontu budynku. Remont salki balowej, zrealizowany z własnych środków, jest jego częścią. Kontynuacja bez dofinansowania inwestycyjnego nie jest jednak możliwa, dlatego PZKO-wcy starają się o dotację.

Trzanowice

Rok otwarcia: 1967

Podstawowe informacje: Dom PZKO w Trzanowicach, 739 53 Gnojnik, Trzanowice 221, tel. 723 226 072, e-mail: pzko.trzanowice@gmail.com, www.pzkotranowice.wz.cz, do wynajęcia sala dla 50 osób.

Opis: Dom PZKO w Trzanowicach znajduje się w centrum wioski obok Urzędu Gminy i Domu Kultury. Budynek ma salę, dużą kuchnię, łazienkę i szatnię. Na poddaszu mieści się salka zabaw dla dzieci i stół do ping-ponga. Przed domem PZKO rozciąga się park. W obiekcie odbywają się co roku półkolonie pn. „Lato z tradycją” oraz Trzanowski Dożynki.

Ostatnia dekada: W 2016 roku ruszyła kompletna przebudowa budynku. Obiekt został powiększony, położono nowy dach, urządzono strych, wybudowano magazyn, poszerzono i zmodernizowano kuchnię. Następnie wymieniono okna, wykonano nową elewację, odnowiono łazienki, a w sali wyremontowano podłogę i zakupiono meble. W ub. roku zrealizowano wymianę pieca centralnego ogrzewania oraz zakup profesjonalnego pieca gazowego do kuchni.

Plany: Koło chce kontynuować modernizację i odnawiać wyposażenie.

Trzynieć-Guty

Rok otwarcia: 1977

Podstawowe informacje: Dom PZKO w Gutach, 739 55 Śmiłowice, Guty 76, tel. 737 479 880, e-mail: j.kaleta@email.cz, do wynajęcia sala dla 100 osób i salka z kominkiem dla 40 osób, kuchnia i ogród, noclegi w sześciu pokojach dla 31 osób oraz dwóch domkach campingowych dla sześciu osób.

Opis: Dom PZKO w Gutach usytuowany jest w rozległym ogrodzie, w którym stoi również budynek gospodarczy z tzw. piekarszcho-kiem do wypieku domowego chleba, zadaszoną sceną i zadaszonymi ławkami. Tradycyjną imprezą odbywającą się tutaj są Dożynki Śląskie.

Ostatnia dekada: Wybudowano wiatę przed budynkiem gospodarczym, która pomieści nawet 150 osób. W Domu PZKO wymieniono piec centralnego ogrzewania, w głównej sali i mniejszej salce obok odnowiono sufit, wymieniono karnisze i pomalowano ściany w pomieszczeniach. Rozpoczęto remont plotu.

Plany: Koło PZKO będzie kontynuować wymianę plotu oraz wybuduje nową bramę na parking.

Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD (3), NORBERT DAŃKOWSKI (2), DANUTA CHLUP (1)

BOLESŁAW CHROBRY ZOSTAŁ PIERWSZYM KRÓLEM POLSKI. MOGŁO TO SIĘ STAĆ 18 KWIETNIA 1025 ROKU

Tysiąc lat temu...

Tysiąc lat temu, 18 kwietnia 1025 roku, była Wielkanoc. Głównie na tej podstawie oparte jest twierdzenie, że tego właśnie dnia Bolesław Chrobry koronował się na króla. Bez względu na to, czy ta data jest prawdziwa, sama koronacja jest jednym z najważniejszych wydarzeń w historii Polski.

Polska Agencja Prasowa

Historycy mają kłopot nie tylko z ustaleniem dokładnej daty koronacji, ale nie wiedzą też, kiedy się urodził pierwszy król Polski. Najwięcej przemawia za tym, że stało się to w 966 lub 967 roku, czyli wtedy, gdy jego ojciec – ożeniony z czeską księżniczką Dobrawą księżę Mieszko I – przyjął już chrzest.

W roli zakładnika-gwaranta pokoju

We wczesnym dzieciństwie, od 973 roku, został oderwany od rodziców. Wysłano go do Niemiec na dwór cesarski w roli zakładnika-gwaranta pokoju zawartego między Mieszkem a niemieckim margrabią Hodonem. Tego typu praktyka była dość częsta w średniowiecznej Europie. Jako następcę tronu Bolesław z pewnością cieszył się podczas pobytu w Niemczech znaczną swobodą ruchów i miał okazję do nauczania się różnych rzeczy, które mu się przydały po powrocie do kraju.

W pewnym momencie jego szanse na sukcesę po Mieszkku jednak mocno zmalały. W 977 r. zmarła bowiem Dobrawa, a Mieszko wkrótce doznał się potomstwa z nową małżonką, Odą, której zależało na tym, by władzę odziedziczył jej dzieci.

Nie ma stuprocentowej pewności, gdzie po wyjeździe z Niemiec przebywał Bolesław. Jedna z teorii mówi, że zamieszkał w Pradze u swego dziadka, Bolesława I. Bardziej prawdopodobne jest jednak, że Mieszko osadził go w niedawno zdobytym Krakowie. Zdaniem historyków, potwierdzeniem tej drugiej wersji jest dokument z 990 r. „Dagome iudeux”, w którym Mieszko, Oda i ich synowie zawierali swoje państwo papieżowi. Imię Bolesława w tym dokumencie nie padło, a w opisanych granicach państwa tego dokumentu nie był szyszkowany przez Mieszkę I na kolejnego władcę. Przydzielono mu jednak we władanie odrębną dzielnicę.

Koronacja w 1000 roku?

Nawet jeśli ta hipoteza jest prawdziwa, to zaledwie dwa lata później, w 992 roku, wszystko ułożyło się inaczej. Bolesław nie zadowolili się tylko Krakowem i natychmiast po śmierci Mieszkę udał się do Wielkopolski, wygnał z państwa Odę i jej dzieci, po czym samodzielnie objął władzę nad całym terytorium.

W pierwszych latach panowania podtrzymywał dobre stosunki z Niemcami. Brał udział – osobiście lub dostarczając oddziały – w walkach cesarskich z pogańskimi plemionami słowiańskimi nad dolną Odrą. Często robił to w sojuszu z

Bolesław Chrobry, pierwszy koronowany król Polski. Fot. Wikimedia Commons

Czechami, choć już wkrótce stosunki Polski z tym południowym sąsiadem miały się pogorszyć. Do zatargów przyczynił się w pewnym stopniu Bolesław, gdy udzielił schronienia wydanemu z Czech rodowi Sławnikowiców, z którego wywodził się biskup Wojciech – późniejszy pierwszy misjonarz Prus i męczennik. Z pomocą Bolesława i w asyście przydzielonej mu przez księcia zbrojnej ochrony Wojciech w 997 r. dotarł do Elbląga, a stamtąd na tereny zajmowane przez Prusów, Męczeńską śmierć misjonarza Bolesławowi udało się wykorzystać dla celów propagandowych. Szybka kanonizacja biskupa Wojciecha, a następnie decyzje papieża Sylwestra II pomogły w usamodzielnieniu się polskiego Kościoła. Oprócz założonego już wcześniej biskupstwa misyjnego w Poznaniu siedziby biskupie powstały również w Krakowie, we Wrocławiu i w Kołobrzegu. Zbiegło się to z pielgrzymką cesarza Ottona III do grobu św. Wojciecha w Gnieźnie, czyli tzw. Zjazdu Gnieźnieńskiego. To podczas tego zjazdu – w 1000 roku – zdaniem niektórych historyków – Otton III miał włożyć koronę królewską na głowę Bolesława.

»To, co widzę, większe jest niż wieść głośliła!«

To jednak tylko domniemanie, wsparte przede wszystkim tekstem kronikarza Galla Anonima. Trzeba jednak przypomnieć, że Gall nie był świadkiem tamtych wydarzeń, bo żył o całe stulecie później, za czasów Bolesława Krzywoustego. O Zjeździe Gnieźnieńskim Gall pisał tak: „Bolesław przyjął go tak zaszczytnie, jak wypada przyjąć króla, cesarza rzymskiego i dostojnego gościa.

Albowiem na przybycie cesarza przygotował przedziwne (wprost) cuda; najpierw hufty przeróżne rycerstwa, następnie dostojników rozstawił, jak chóry na obszernej równinie, a poszczególne, z osobna stojące hufty wyróżniała odmienna barwa strojów. A nie była to (tania) pstrokaczna byle jakich ozdób, lecz najkosztowniejsze rzeczy, jakie można znaleźć gdziekolwiek na świecie. A za czasów Bolesława każdy rycerz i każda niewiasta dworska zamiast sukien lnianych lub wełnianych używali płaszczy z kosztownych tkanin, a skór, nawet bardzo cennych, choćby były nowe, nie noszono na jego dworze bez podszycia kosztowną tkaniną i bez złotych frędzli. Złoto bowiem za jego czasów był tak pospolite w wszystkich, jak (dziś) srebro, srebro zaś było tanie jak słoma. Zważywszy na jego chwałę, potęgę i bogactwo, cesarz rzymski zawołał w podziwie: »Na koronę mego cesarstwa! To, co widzę, większe jest niż wieść głośliła!«. I za radą swoich magnatów dodał wobec wszystkich: »Nie go dził się takiego i tak wielkiego męza, jakby jednego spośród dostojników, księciem nazywał lub hrabią, lecz wypada wynieść go na tron królewski i uwieńczyć koroną!«.

Innego wszakże zdania był papież Sylwester II, który nie zdecydował się koronować księcia Bolesława. Ten dobry okres zakończył się wraz z rychłą śmiercią zarówno Ottona III, jak i Sylwestra II. Początkowo, korzystając z panującego w Niemczech zamieszania, Bolesław uderzył na Marchię Wschodnią i zajął ją. Następnie włączył się w rozgrywki dynastyczne w Czechach i po oślepieniu Bolesława Rudego sam objął władzę w Pradze. Zrobił to przy aprobacie przynajmniej części Czechów, bo mógł się powoływać na prawa do tronu ze względu na matkę (Dobrawa była córką księcia Bolesława Srogiego).

Początkowe sukcesy Bolesława Chrobrego zakończyły się, gdy tron cesarski objął Henryk II. Najpierw w 1004 r. osadził na czeskim tronie własnego kandydata, a potem, wspólnie z Czechami i pogańskimi Wieleciami, uderzył na państwo Bolesława. Gdy wrogie oddziały dotarły pod Poznań, Bolesław Chrobry był zmuszony zawrzeć pokój. Oznaczało to jednak faktycznie tylko krótką przerwę w walkach, a w 1007 r. Bolesław zdobył Milsko i Łużyce. Niemieckie wyprawy odwetowe, podejmowane w 1010 i 1012 r. nie przyniosły większych zmian, w rezultacie nowy traktat pokojowy zawarty 23 maja 1013 r. w Merseburgu był dla Bolesława korzystny. Wprawdzie miał złożyć Henrykowi hołd z zajętych ziem i wspomagać go trzystuosobowym oddziałem w wyprawach zbrojnych, ale Henryk zobowiązał się w tym samym traktacie do wsparcia Bolesława w wyprawie na Ruś. Okazja do takiej wyprawy znalazła się szybko, po tym jak panujący na Rusi Włodzimierz Kijowski uwięził

zięcia Bolesława Chrobrego, księcia Światopełka. Wyprawa nie przyniosła wprawdzie poważnych rozstrzygnięć militarnych, ale Bolesław spuścił sporą część Rusi.

Pokój w Budziszynie

W 1015 r. rozpoczął się trzeci etap wojny z Niemcami, głównie z winy Chrobrego, który nie wywiązał się z postanowień pokoju w Merseburgu. Podjęta przez Henryka II w tym roku wyprawa nie osiągnęła żadnego skutku, m.in. dzięki sprawnej obronie przeprawy na Odrze poprowadzonej przez syna Chrobrego, Mieszkę. Nie powiodło się też Henrykowi dwa lata później, choć tym razem zapewnił sobie wsparcie księcia kijowskiego Jarosława Mądrego. Jego atak został odparty, a skoncentrowane na zachodniej granicy wojska polskie uniemożliwiły bezpośredni atak wojskom niemieckim. Do legendy przeszło miesięczne oblężenie Niemcy przez wojska cesarskie – z punktu widzenia militarnego nie miało ono jednak większego znaczenia dla kampanii.

Wojnę zakończył pokój w Budziszynie zawarty 30 stycznia 1018 r., który potwierdzał stan istniejący. Podobnie jak poprzednim razem cesarz dostarczył Bolesławowi trzystuosobowy oddział na kolejną wyprawę na Ruś. Wraz z pięćsetosobowym wsparciem węgierskim siły polskie bez problemu odniosły zwycięstwo, spłądowały Kijów, sam zaś Chrobry uprowadził siostrę Jarosława Mądrego, Przedslawę, i zrobił z niej nałożnicę.

Chrobry używał tytułu królewskiego jeszcze przed rokiem 1025...

Na realizację starań o koronę królewską Bolesław Chrobry praktycznie nie mógł liczyć tak długo, gdy cesarzem był jego zacięty wróg – cesarz Henryk II. Okazała nadarzyła się za to wkrótce po śmierci Henryka (w lipcu 1024 r.), bo nowy cesarz Konrad II początkowo całą uwagę skupił na sprawach wewnętrznych. Finał tych starań miał nastąpić w Wielkanoc, 18 kwietnia 1025 r. Ten dzień przez wielu historyków jest przyjmowany jako data królewskiej koronacji Bolesława Chrobrego.

Trzeba jednak zaznaczyć, że nie istnieją żadne dokumenty, które by poświadczały, że do koronacji doszło akurat 18 kwietnia 1025 r.

Tomasz Borowski, współautor i kurator wystawy „1025. Narodziny Królestwa” w Muzeum Historii Polski w rozmowie z Polską Agencją Prasową kilka miesięcy temu zwrócił uwagę, że Chrobry używał tytułu królewskiego jeszcze przed rokiem 1025.

– Otej z 1025 mówią jednak źródła Bolesławowi nieprzychylnie, co w jakimś sensie tym bardziej potwierdza, że rzeczywiście była istotna. Dzięki koronacji z roku 1025 Polska zyskiwała nowy, wyższy status także w oczach ośrodków Piastom nieprzychylnych – opowiadał Tomasz Borowski.

OFERTA

PIŁKA NOŻNA – CHANCE LIGA: Hradec Kralowej – Karwina (sob., 13.30), Ostrawa – Jablonec (niedz., 15.30). **MŚLF:** Trzynieć – Blansko (sob., 10.15), Frydek-Mistek – Karwina B (sob., 16.00). **IV LIGA-gr. F:** Hawierzów – Frydlant n. O. (niedz., 10.15), Frensztać p. R. – Bogumin (niedz., 16.00). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Stonawa – Koerberzyce, St. Miasto – Sl. Orłowa (sob., 16.00), Wrzesina – Cz. Cieszyń (niedz., 16.00). **IA KLASA-gr. B:** L. Piotrowice – Dobratice (sob., 16.00), Kozłowice – Sucha Górna, Libhošť – Jabłonków, Bystrzyca – Ticha, Śmiłowice – Olbrachcice (niedz., 16.00). **IB KLASA-gr. C:** Wędrzyna – Wactawowice, Żuków Górny – Dobra, Sedliszcze – Oldrzychowice, B. Orłowa – Gnojnik, Dzieńmorowice – Luczina (sob., 16.00), I. Piotrowice – Nydek, Niebory – Cierlicko 2022 (niedz., 16.00). **MP KARWIŃSKIEGO:** Łąki – Lutynia Dolna, Sł. Pietwałd – G. Hawierzów, B. Rychwałd – G. Błędowice, Wierzniovice B – V. Bogumin, Hawierzów B – Sucha Górna B (sob., 16.00), Śn Hawierzów – Dąbrowa (sob., 17.00). **MP FRYDEK-MISTEK:** Toszonowice – Bukowiec, Miłków – Czeladna (sob., 16.00), Śmiłowice B/Niebory B – Wojkowice (niedz., 10.00), Chlebowice/St. Miasto B – Nawisie, Gródek – Metylowice, Piossek – Mosty k. J. (niedz., 16.00). **PIĘKA RĘCZNA – PÓŁFINAŁ CHANCE EKSTRALIGI MĘŻCZYZN:** Karwina – Lowosice (sob., 18.00). (jb)

W SKRÓCIE

NIEMIADOMA TUŻ ZA PODIUM. Katarzyna Niemiadoma zajęła czwarte miejsce w kolarskim klasyku Strzała Walońska. Wygrała Holenderka Puck Pieterse, która na bardzo stromym podejździe Mur de Huy wyprzedziła o dwie sekundy swoją rodaczkę Demi Vollerling.

PIĘKARKI ZAMIESZKAJĄ W WARŁAMOWIE. Hotel Arłamów będzie bazą przygotowawczą piłkarskiej reprezentacji Polski kobiet przed jej debiutem w mistrzostwach Europy, które w dniach 2-27 lipca odbędą się w Szwajcarii - poinformował PZPN. Zespół trenerki Niny Patalon będzie gościł w Bieszczadach w dniach 15-30 czerwca. (jb, PAP)

Pavel Hapal: Frydrych nie jest rzeźnikiem

W Ostrawie trwa piłkarska gorączka. Drużyna Banika Ostrawa przed weekendowym startem rundy dodatkowej Chance Ligi zafundowała kibicom futbolowe menu pucharowe – półfinał Pucharu MOL z Sigmą Ołomuniec. Trener Banika, Pavel Hapal, po przegranej nie krył rozczarowania.

Janusz Bittmar

Na Miejskim Stadionie w Witkowicach gospodarzom nie udało się zwyciężyć, z wygraną 3:2 w nerwowym spotkaniu radowała się Sigma. Goście na kilka miesięcy stracili jednak najlepszego strzelca, Jana Klimenta, który po starciu z ostrawskim stoperem Michalem Frydrychem doznał złamania nogi. Pavel Hapal na konferencji prasowej odniósł się również do tego fatalnego momentu w meczu.

– Spotkanie ustawiła czerwona kartka dla Frydrycha. Oczywiście wszyscy widzieliśmy chwilę grozy, kiedy Klimenta zniesiono z boiska z poważnym urazem. Myślę jednak, że faul Frydrycha nie kwalifikował się do czerwonej kartki, to był nieszczęśliwy zbieg okoliczności. Michał nie jest rzeźnikiem – stwierdził Hapal, który na konferencji prasowej zarzucił jednemu z dziennikarzy niepotrzebne polowanie na

sensację. – Zaraz po meczu przeczytałem w internecie, że Frydych złamał rywalowi nogę. Duży tytuł rzucający się od razu w oczy, który jak gdyby oskarżał naszego piłkarza o celowe działanie – zaznaczył szkoleniowiec Ostrawy. Jego zespół po dwóch czerwonych kartkach (Frydych, Kohút) mecz dogrywał w dziewiątkę. – Ten spektakl z fut-

bolem miał niewiele wspólnego – dodał Hapal.

Ostrawianie po odpadnięciu z pucharowych rozgrywek mogą się w pełni skupić na walce w Chance Lidze. – Teraz pozostaje nam Chance Liga, ale nie ukrywam, że ważnym punktem tego sezonu był też Puchar MOL. Szkoda, że zabraknie nas w finale – powiedział „Głosowi” ostrawski trener.

Banik rundę dodatkową w mistrzowskiej grupie rozpoczyna w niedzielę przed własną publicznością, w starciu z Jablonecem. Pojedynek trzeciego z piątym klubem tabeli zaplanowano na 15.30. W programie są też inne mecze – piłkarze Karwiny w grupie środkowej zagrają w sobotę na wyjeździe z Hradcem Kralowej (13.30). ▲

Eliminator, czyli z uśmiechem na Czantorię

Do miłośników biegów w trudnym terenie skierowany jest sobotni Eliminator na Czantorii.

Wydarzenie organizowane przez fundację Bieg Rzeźnika Gliwice, we współpracy z sekcją lekkoatletyczną TJ Jąkl Karwina rozpoczyna się o godz. 12.00 przy dolnej stacji kolejki na Czantorię Wielką w Ustroniu. Meta została usytuowana już bezpośrednio przy górnej stacji kolejki, na Czantorii (875 m n.p.m.). Długość jednego etapu wynosi

1700 m, przewyższenie ok. 450 m, całkowita długość trasy wszystkich etapów 6800 m.

Zawody podzielone są na cztery etapy. W pierwszym etapie startują wszyscy zgłoszeni zawodnicy. W drugim etapie startuje 75 proc. początkowej liczby startujących kobiet z najlepszymi czasami i 75 proc. początkowej liczby startujących mężczyzn z najlepszymi czasami (zaokrąglając w górę do pełnej jednostki). W trzecim i czwartym etapie startuje odpo-

wiednio 50 proc. i 25 proc. początkowej liczby startujących kobiet i mężczyzn, najszybszych w poprzedniej serii.

Wydarzenie jest współfinansowane przez Fundusz Małych Projektów i Euroregion Śląsk Cieszyński/ Těšínské Slezsko. (jb)

Nie tylko Netflix stawia na thrillery

Piłkarze ręczni Banika Karwina są o krok od awansu do finału Chance Ekstraligi. „Kropkę nad i” w półfinałowej serii z Lowosicami mogą postawić jutro we własnej hali, w trzecim wzajemnym pojedynku. Poprzednie dwa zakończyły się zwycięstwem podopiecznych Michała Brúny 34:26 i 31:30. Wtorkowa minimalna wygrana Banika na parkiecie Lowosic pokazała jednak, że rywal nie sprzedta tanio skóry. Sobotni spektakl w Karwinie rozpoczyna się o godz. 18.00.

– Wszelka cześć, w jaki sposób Lowosice podeszły do wtorkowego spotkania we własnej hali. To był z ich strony majsterstwyk, do końca walczyli o zwycięstwo z nami – skomentował trudną batalię w drugim półfinałowym meczu szkoleniowiec Karwiny, Michał Brúna. – Na całe szczęście udało nam się wygrać, ale po bardzo trudnej przeprawie – dodał Brúna.

Karwiniacy po gładkim triumfie w pierwszym półfinałowym meczu liczylili na sielankę również w następnym starciu. Lowosice przygotowały się jednak do wtorkowego pojedynku znakomicie, w pierwszej połowie

pozwalając obrońcom tytułu na niewiele. Przy stanie 8:1 dla gospodarzy sztab trenerski Banika zdecydował się na „time-out”, czyli krótką przerwę wykorzystaną do przezeblowania mentalnej architektury zespołu. I udało się. – W drugiej połowie pokazaliśmy już nasz typowy szczyt-piorniak. W sobotę przed własną, wymagającą publicznością, nie możemy sobie pozwolić na zgrzyty czy brak koncentracji. Mam nadzieję, że od pierwszych minut rzucimy się z impetem na przeciwnika, by ustawić przebieg meczu – zaznaczył szkoleniowiec Banika. (jb)

Zanim obrońcy mistrzowskiego tytułu pobierali się w Lowosicach, to gospodarze dyktowali warunki na parkiecie. Łowcy schodzili na przerwę z obiecującym prowadzeniem 17:14, ale karwiniacy zdawali sobie sprawę z tego, że trzybramkowa strata jest do odrobienia. – Cały zespół zagrał w drugiej połowie świetnie. Krytyczne momenty zbudowały nas od nowa – zauważył Brúna. Pierwoszoplanową postacią karwińskiej metamorfozy w drugiej połowie był rozgrywający Illia Blyzniuk, zdobywca ośmiu bramek w meczu. (jb)

2. PÓŁFINAŁ CHANCE EKSTRALIGI

LOWOSICE – KARWINA 30:31

Do przerwy: 17:14. Karwina: Mokroś, Vojtěch Košťálek – Bajer 4, Harabiš 2/1, Skalický 2, Široký 1, Solák 6, Blyzniuk 8, Užek 1, V. Patzel, J. Patzel 3, Nantl 1, Prašivka 2, Franc, Křístek, Fulnek 1. **Stan serii:** 2:0 dla Karwiny. (klm)

pre-teksty i kon-teksty /366/

Krzysztof Łęcki

Maskarady i łuski

Będzie o zarazie, ludzkich dramatach (także tragicomicznych) i o nieoczekiwanych zamyśleniach miejsc. Ale najpierw... Najpierw kilka słów o roli maski na scenie publicznej. Dobrze – zaczynamy.

Oczekujemy na balu maskowym – sugeruje to zaproszenie na coś atrakcyjnego, prawda? Wszyscy się – przynajmniej w założeniu – świetnie bawią, a wokół jest (ma być) wesoło. Natomiast „opadły maski” – to już brzmi raczej niespecjalnie, coś jakby natknął się na nieprzewidywaną niespodziankę. Właśnie, kiedy słyszy się, że maski opadły, to mamy przed sobą – na przykład – obraz skompromitowanych (są dzisiaj tacy?) polityków/polityczek, fałszywych przyjaciół/przyjaciółek czy zdradzających swoich „drugą połowę” małżonków itp.

Innymi słowy, to sytuacja, w której nikomu nie ma zwykłe do śmiechu – ani tym, którym maski opadły, ani tym, którzy muszą spojrzeć prosto w twarz smutnej, już nie zakrytej maską, rzeczywistości.

I

Oglądam z żoną Gabrysią na Netflixie serial „Dekameron”. Tytuł odwołuje się oczywiście do słynnego dzieła Giovanniego Boccaccia. Serial zabiera nas w czasie do połowy XIV wieku, kiedy to „czarna śmierć”, jak nazwano epidemię dżumy w

XIV wieku, zabija 1/4 mieszkańców Starego Kontynentu. We Florencji i okolicach, gdzie toczy się akcja opowieści Boccaccia, „czarna śmierć” nie kosztuje życie więcej niż połowę tamtejszej ludności. Serial dość luźno nawiązuje do „Dekameronu”. Od biedy można by go uznać, za mocno niedopracowaną wersję prequela dzieła Boccaccia. Choć może i nie to – wreszcie serialowi bohaterowie uciekają nie do podmiejskiej willi, ale ledwie z niej zbiec zdołali. Zastrzegam przy tym – produkcja Netflixa jest naprawdę warta obejrzenia, w każdym razie z Gabrysią oglądnęliśmy ją z zaciekawieniem.

II

Otóż – powróćmy do masek – gdy przedstawiona w serialu historia zaczyna nabierać tempa, okazuje się, że prawie nikt z jej bohaterów i bohaterek nie jest tym, za kogo się podaje. Szlachcianka nie jest szlachcianką, ale służką, służka nie jest służką, a szlachcianką, doktor nie jest doktorem, ale (nie)zwykłym hochstaplerem, ktoś kogo przedstawia się jako bogacza, jest w rzeczywistości zrujnowanym szlachcicem, kobieta udaje zającie w ciążę z kimś, kogo na oczy nie widziała – i nie zobaczy, bo wcześniej zabrała go zaraza. Kiedy akcja filmu się rozwija, powoli, skrywane przeciwieństwo, tajemnice zaczynają wychodzić na jaw. Maski spadają jedna po drugiej, co pozwala utrzymać napięcie. Mottem dla procesu tego powolnego opadania masek staje się propozycja

złożona przez jednego ze zdemaskowanych – drugiemu: „Ty dotrzymasz moich sekretów – a ja Twoich”. Oczywiście sytuacja taka – nikt nie jest tym, za kogo się wydaje – nie jest w literaturze pięknej czymś zupełnie unikatowym. Weźmy chociażby „Morderstwo w Orient Ekspresie” Agaty Christie. Kuśło mnie, żeby na drugim biegunie umieścić „Karię Nikodema Dyzmy” Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, w której tylko jeden, mianowicie tytułowy bohater, udawał coś innego niż jest. Ale byłaby to przecież nieprawda. Po pierwsze – gdyby sprawę potraktować formalnie, to przecież Kunik podawał się za Kunickiego. A nieformalnie? No cóż, groteskowe figury, żałosne pajace zaludniające w powieści Dołęgi-Mostowicza tzw. klasę polityczną – starali się przecież robić wrażenie, czyli udawać odpowiedzialnych mężów stanu.

III

Oczywiście można powiedzieć, że wreszcie nie w tym nadzwyczajnym. Wreszcie dawno, dawno temu (ale jednak po twórcy „Dekameronu”) pisał William Szekspir: „Świat jest teatrem, aktorami ludzie, którzy kolejno wchodzą i znikają” („Jak wam się podoba”). Najbardziej bodaj znane dzieła Ervinga Goffmana, twórcy perspektywy dramatycznej w socjologii, nosi tytuł „Człowiek w teatrze życia codziennego”, a nieprzypadkowo w kontekście pracy innego znanego socjologa Anselma L. Straussa

(„Zwierciadła i maski. W poszukiwaniu tożsamości”) Krzysztof Konecki pisał: „Tożsamość jest wytworem interakcji i tam można znaleźć zmienne powodujące transformacje tożsamości”. Oczywiście, literatura – czy to Boccaccio, czy Dołęga Mostowicz dodają do charakterystyki tych zmian tożsamości jednostki, sytuacyjne wyostrenie. A Agata Christie? To też intrygujący przykład. Wreszcie dziesięciu małych bohaterów jednej z jej najbardziej znanych powieści udaje dzisiaj, że nie było już nikogo.

IV

Na koniec trochę (ale tylko trochę) poważniejsza nuta. Otóż nie zawsze opadanie łuski z oczu musi prowadzić do rozczarowania. Podam przykład zgoła paradoksalny. Otóż kiedy przypominam sobie opowiedane w „Dekameronie” historie, to jakoś na plan pierwszy wysuwają mi się te najbardziej pieprzne. Niemniej w finale felietonu chciałbym przypomnieć opowieść mniej chyba znaną. Idzie o czasy, gdy „rozmaite aspekty życia kościelnego” budziły wśród wiernych nieporównywalnie bardziej negatywne emocje niż dzisiaj. Boccaccio przedstawia historię przyjaciół – chrześcijanina Giannotto i Żyda – Abrahama. Chrześcijanin, martwiąc się o losy duszy przyjaciela, pragnął by ten nawrócił się na prawdziwą wiarę. Po wielu namowach, Abraham oznajmił, że chrześcijaństwo przyjmie, ale pierwszej chce wybrać się do Rzymu, siedzi-

V

I na koniec: „Wstyd mi było, kiedy zdałem sobie sprawę, że życie to bal kostiumowy, a ja przyszedłem z prawdziwą twarzą” (ponoć Franz Kafka). ▲

Dlaczego »Głos« tak pachnie!?

Dokończenie ze str. 1

Mobilną redakcję „Głosu” w Domu PZKO w Gnojniku odwiedzili wczoraj także wójt miejscowości Dagmar Malikowa, Urszula Krzywoń, prezes Macierzy Szkolnej w Gnojniku, a także Grażyna Sikora, dyrektorka Szkoły Podstawowej im. Jana Kubisza z Polskim Językiem Nauczania. Była okazja do rozmów i życzeń z okazji 80-lecia „Głosu”.

– Bardzo dziękujemy za gościnność gospodarzy, serdeczne przyjęcie i poczęstunek. Takie ciepłe przyjęcie motywuje nas do dalszej pracy. Już nie możemy doczekać się kolejnego spotkania. Gdzie pojawimy się następnym razem, ogłosimy już wkrótce – stwierdził Tomasz Wolff, redaktor naczelny „Głosu”. (klm)

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Sportowiec mimo woli (komedia)

Niedziela 27 kwietnia, godz. 12.50

PIĄTEK 25 KWIEŚNIA

6.00 Panorama **6.35** Polska ma głos **7.00** Makłowicz w podróży. Estonia - Inflanty **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Polskie szlaki północy **11.30** Wszystki przed nami (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Braciszek (film) **14.05** Polonia 24 Tygodnik **14.45** Bajki naszych rodziców. Olimpiada Bolka i Lolka **14.55** Pomysłowy Dobromir **15.05** Sceny z życia smoków **15.30** Program informacyjny **16.00** Bartoszewski. Siła przebaczenia **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Stacja innowacja **18.30** Całkiem niezła historia. Kuluszki spod igły **18.45** Panorama **19.10** Olá Polónia (mag.) **19.30** Program informacyjny. sport, pogoda **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.20** Na sygnale (s.) **22.10** Tygrysy Europy. Polowanie na lisa **23.00** Niepewne sytuacje **23.10** Panorama **23.45** Muzyka na dobry wieczór.

SOBOTA 26 KWIEŚNIA

6.00 Panorama **6.40** Studio w kontakcie **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** Plecak pełen przygód **11.55** Program publicystyczny **14.20** Na dobre i na złe (s.) **15.25** Okrasa łamie przepisy. Nowe sałatki rybne **16.00** Kulturalni PL **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.15** Daję słowo - Maciej Orłoś 2 (talk show) **19.10** Muzyka w sieci **19.30** Program informacyjny **20.00** Tysiąclecie Korony Polskiej **21.40** Sanatorium miłości 7 (reality show) **22.35** Fuks (komedia).

NIEDZIELA 27 KWIEŚNIA

6.00 Panorama **6.40** Kiedyś to było... **7.20** Okrasa łamie przepisy. Sos holenderski **7.50** Ufaj Mi, Jestem z Tobą, nie lękaj się niczego. Symfonia Miłosierdzia **9.50** Słowo na niedzielę. Pół gwizdka, czyli odwaga i szczerść **10.00** Transmisja mszy świętej z bazyliki prymasowskiej pw. Wniebowzięcia NMP w Gnieźnie **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Sportowiec mimo woli (komedia) **14.15** Piłka nożna. Betclis 1. Liga **17.00** Teleexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.15** Szansa na sukces. Opole 2025 2. Marek Dutkiewicz **19.10** Kabaretowe Naj. Legenda Kabaretu - Kalina Jedrusik **19.30** Program informacyjny. sport, pogoda **20.20** Stulecie Winnych 3 (s.) **21.15** Uwaga - premiera! Biały Potok **22.45** Andrzej Korzyński - muzyka filmowa (koncert).

PONIEDZIAŁEK 28 KWIEŚNIA

6.00 Panorama **6.35** Czego oko nie widziało **7.00** Na tropie przpraw. Pikantnie i słodko - Papryka **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olá Polónia **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25**

Stulecie Winnych 3 (s.) **13.20** Kiedyś to było... **13.55** Polacy światu. Pola Negri **14.05** Kulturalni PL **15.05** Cześć, czy mogę Cię zjeść? **15.15** Rozmowy na dwie głowy. Inny **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.45** Panorama **19.00** Polacy światu. Krystyn Olszewski **19.10** Wynalazki na medal (mag.) **19.30** Program informacyjny. sport, pogoda **20.25** Boża podszewka (s.) **22.35** Kiedyś to było... **23.10** Panorama (mag.) **23.45** Polska. Co dalej?

WTOREK 29 KWIEŚNIA

6.00 Panorama **6.35** Pożyteczni. pl **7.00** Rączka gotuje **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wynalazki na medal (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Dama kameliowa (melodramat) **14.15** Tygodnik kulturalny **15.00** Przyjaciele **15.10** Zwierzaki Czytali **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Oko na Europę **18.45** Panorama **19.10** Wschód **19.30** Program informacyjny. sport, pogoda **20.25** Ojciec Mateusz 31 (s.) **22.10** 35 dni w Czarnobylu (film dokumentalny) **23.10** Panorama **23.45** Sekielski wieczorowa pora.

ŚRODA 30 KWIEŚNIA

6.00 Panorama **6.35** Prywatne życie zwierząt **7.00** Okrasa łamie przepisy. Nowe sałatki rybne **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wschód **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Ojciec Mateusz 31 (s.) **14.05** Potop. Postscriptum **15.05** Animowanki. Rodzina Treflików 5 **15.15** Rodzina Treflików 5. Majster klepka **15.30** Program informacyjny **16.00** Królowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Oko na Wschód **18.45** Panorama **19.10** Hello Polonia (mag.) **19.30** Program informacyjny. sport, pogoda **20.25** Studio w kontakcie (45) **23.10** Panorama.

CZWARTEK 1 MAJA

6.00 Panorama **6.35** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Górna półka smaku (mag.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.50** Barwy szczęścia (s.) **12.25** O mnie się nie martw **10** (s.) **14.05** Studio w kontakcie **14.55** Polska w Unii Europejskiej. 20 lat później **16.00** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Teleexpress Extra **18.15** Hanuszkiewicz. Wspomnienie **18.45** Panorama **19.10** Wilnoteka **19.30** Program informacyjny. sport, pogoda **20.25** Furioza (s.) **22.15** Polska w Unii Europejskiej. 20 lat później **23.15** Panorama **23.50** Długi weekend (film).

Słodkie prezenty

I le trwa zjedzenie tabliczki czekolady?... Chwilę, i gdyby tylko o to chodziło, nie mielibyśmy o czym pisać, ale w wielkanocnej akcji Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i wielkiej rzeszy jego przyjaciół, którą nazwaliśmy „Wielkanocna czekolada – edycja 2025”, dedykowanej dzieciom z polskich rodzin mieszkających w Ukrainie chodziło o coś więcej, o wiele więcej.

Czekolada stała się w tym przypadku symbolem naszej miłości o rodakach w kraju ogarniętym wojną. Najmłodszych, którym – można powiedzieć bez żadnej przesady – rosyjski najeźdźca odebrał beztrojskie dzieciństwo. Uznaliśmy, że ta chwila wręczenia drobnego upominku z Polski i ulotna rozkosz słodczy będzie dla nich ważna, bo pokaże, że nie są pozostawione same sobie, ktoś z nieodległej przecież matczynej o nich myśli. I udało się! Ponad 20 tysięcy tabliczek czekolady trafiły przed Wielką Nocą do polskich dzieci we Lwowie, Borystawiu, Striju, Żytomierzu, Złoczowie, Samborze, Berdyczowie i innych miejscowości – wszędzie tam, gdzie mieszkają nasi rodacy.

Całe przedsięwzięcie koordynowane i zainicjowane przez Alicję Brzan-Kłós z Górnośląskiego Oddziału „SWP”, z myślą o uczniach szkół z polskim językiem nauki, szkółach sobotnich prowadzonych przez organizację polskiej mniejszości narodowej, polskich parafach w obwodach lwowskim i Stalch pomocy Charytatywnej „Dobre Serce” prowadzonych przez

● Słodczyce dotarły w Ukrainie wszędzie tam, gdzie mieszkają nasi rodacy. Fot. AR

Górnośląski Oddział SWP wraz z Zespołem Pomocy Kościółowi na Wschodzie od dawna wykracza już poza środowisko działaczy Stowarzyszenia. Zbierano czekolady w oddziałach „Wspólnoty Polskiej” w Katowicach, Sosnowcu, Gliwicach, Częstochowie, Bielsku-Białej, Pułtoku i Toruniu. Czekolady przysłano również z polskiej diaspory w Berlinie – Polsko-Niemieckiej Szkoły Europejskiej, Polskiej Rady w Berlinie. Do tego nieocenione wsparcie Zespołu Pomocy Kościółowi na Wschodzie przy Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski na czele z naszym przyjacielem księdzem Leszkiem Kryżą, Caritasu Diecezji Gliwickiej i Katowickiej, bytomskich szkół, sosnowieckiej Akademii Humanitas, studentów

Uniwersytetu Śląskiego, Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, bytomskiego Czerwonego Krzyża, indywidualnych osób, przedsiębiorców, samorządowców. Wymieniać by można długo... Za sprawą Senator Haliny Biedy czekolady zbierano także w polskim Parlamencie – tam szczególnie aktywni byli posłowie i senatorowie, którzy na co dzień zajmują się sprawami Polonii.

Tą akcją pokazaliśmy, że polskie tradycyjne wartości jak solidarność z ludźmi w potrzebie, troska o rodaków i wreszcie przesłanie pokoju, miłości do bliźniego zawarte w symbolice Świąt Wielkiej Nocy są dla nas nadal ważne, trwałe konstytuują naszą tożsamość i kulturę.

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”

11. Bieg »Tropem Wilczym«

W Wilnie 12 kwietnia odbył się Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”. Była to 11. edycja tego wydarzenia. Patronką tej edycji była Danuta Siedzikówna ps. „Inka”, sanitariuszka 5. Wileńskiej Brygady Armii Krajowej, zabita przez zaprowadzony w Polsce przez sowiećów komunistyczny rząd.

Zebranych przywitał kierownik ambasady RP w Wilnie Grzegorz Marek Poznański. Mówił o Żołnierzach Wyklętych, którzy walczyli, „żebyśmy mogli żyć w niepodległych krajach”. Działalność Żołnierzy Wyklętych na Wileńszczyźnie i Litwie często jest ukazywana obok walczących Litwinów, zwanych leśnymi braćmi.

Liczba uczestników zachowała wysoki poziom, zgłosiło się ok. tysiąca osób. Jak co roku w wydarzeniu brało udział wielu Litwinów, a głównym partnerem biegu było wojsko litewskie. Wydarzenie organizowała ambasada RP na Litwie wraz ze stowarzyszeniem „Sporto renginiai”.

– Wojsko litewskie znów było partnerem wydarzenia, ponieważ jest partnerem wiarygodnym. Dostarczyli atrakcje: był pokaz sprzętu – powiedział. Zbroli historycznych, pancerzy, broni, a także była nowość.

● Na trasie tegorocznego biegu. Fot. MARIAN PAŁUSZKIEWICZ

Udostępniono laserową strzelnicę, na której można było wypróbować broń wojska litewskiego. Do broni doczepiasz laserowy dodatek, który laserem nacelowuje na cel i z pustej broni strzelasz, a odpowiednie systemy dają znać, czy trafiłeś, czy nie – w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” opowiada współorganizator biegu, Rajmund Klonowski.

Rozmówca zauważył, że w tym roku wyjątkowo dużo było uczestników z wózkami dziecięcymi, którzy symbolicznie „przetrućiali” odciinek ze swoimi pociechami. – To gro- no organizatorów i partnerów jest optymalne, nie rozszerza się w tej chwili. Jesteśmy bardzo zadowoleni z tej współpracy. Jesteśmy też

„Kurier Wileński”/LITWA

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYJCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzynieć 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie towarzyskie 30 kwietnia o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – MK PZKO Cz. Cieszyn-Osiedle zaprasza na spektakl Teatrzyku Bez Kurtyny pt. „Oponki” 26 kwietnia o godz. 16.00 do Osrodka Kultury „Strzelnica”.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI” – 26 kwietnia Marta Fierla (tel. 773 759 997) ponownie zaprasza na sobotnią wycieczkę ponadplanową. Tym razem udamy się z Przelęcz Salmopolskiej przez Stary Gróń do Brennej – 9 km. Odjazd z Cieszyna-Celma o 9.20 na Przelęcz Salmopolską, powrót z Brennej-Centrum o 16.43.

▲ Region Karwina zaprasza członków i sympatyków na smażenie jakeczniczy 12 czerwca w Domu PZKO w Karwinie-Raju o godz. 15.00. Bliższe informacje pod numerem telefonu 737 854 960.

▲ tradycyjnie 1 maja wyruszymy do Wisły na wspólne spotkanie z turystami z cieszyńskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego przy ognisku w ich schronisku na Kamiennym. Organizatorzy zatroszczą się o ognisko i patyki na opiekanie parówek oraz herbatę. Kielbaski i całą resztę trzeba przynieść ze sobą. Odjazd z Czeskiego Cieszyna pociągami o godz. 7.52 (można wykorzystać kartę ODIS), odjazd z Cieszyna pociągami o godz. 8.17 (bilety do kupienia w pociągu). Zaprasza Halina Twardzik, tel. 608 620 424.

▲ Sekcja kolarska zaprasza w sobotę 26. 4. miłośników rowerów na wycieczkę pod nazwą „Tustelam”. Start planowany jest o godz. 10.00 w Alejach Masaryka w Czeskim Cieszynie, obok dawnej remizy strażackiej. Trasa o długości ok. 30 km; meta w tym samym miejscu. Bliższe informacje o wycieczce i trasie na stronie „Beskidu Śląskiego” https://www.ptts-beskidslaski.cz/.

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na Rodzinny Dzień Sportowy w czwartek 1 maja. Zbiórka o godz. 9.00 obok Domu PZKO. W programie: rajd rowerowy (trasa 45 km – Żelazny Szlak) i turniej w tenisie stołowym. Wpisowe 200 koron dorosli (obiad, ciastko, kawa), dzieci do 15 lat za darmo. Obiad około godz. 13.00. Zgłoszenia na e-mail: b.brzezna@seznam.cz, do soboty 26. 4. W przypadku niesprzyjającej pogody zamiast rajdu rowerowego gry planszowe w świetlicy.

SKRZECZON – MK PZKO zaprasza sympatyków sportu w sobotę 10 maja o godz. 9.00 do Domu PZKO na 44. Otwarte Mistrzostwa w Teni-

ŻYCZENIA

Dnia 27 kwietnia 2025 obchodzą swoje zacne jubileusze życiowe 60 lat

STAŚ I JAŚ KRĘZEŁOKOWIE

Z tej okazji składają życzenia dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego, opieki Matki Bożej oraz pięknego i radosnego współżycia małżeńskiego i rodzinnego, siostra Wanda z rodziną, bracia Władek i Jurek z rodzinami.

Dla Stasia życzenia składają żona Marusz, synowie Markus, Kuba z żoną Karoliną i dziećmi (Mates, Karel i Dominika), Tomek z Natką i dziećmi (Ela, Nina, Teodor i Weronika) i Michel. Dla Jasia życzenia składają żona Agata z dziećmi (Weronika, Jasio, Anna Maria, Francek, Pieter i Paweł). W intencji Solenizantów i ich rodzin zostanie odprawiona msza święta w niedzielę 27 kwietnia o godz. 11.00 w kościele w Gutach.

GŁ-241

WSPOMNIENIA

Twoje ramiona już nie obejmują mnie, twoje oczy nie patrzą na mnie, ale zawsze będę czuć Twoją obecność w moim sercu.

Dnia 27 kwietnia minie 4. rocznica śmierci naszej Ukochanej Mamy, Babci i Prababci

śp. STEFANII CZUPEK z Gródka

Prosimy bliskich i znajomych o chwilę wspomnień. Najbliższa rodzina.

GŁ-238

sie Stołowym. Rozgrywki w trzech kategoriach – mężczyźni, kobiety oraz dzieci – do lat 15 włącznie. Prezentacja zawodników od godz. 8.30, startowe wynosi 70 koron (dzieci wstęp darmowy), zgłoszenia do 28. 4. na e-mail: justynawojwoda@seznam.cz lub SMS/Whats/App 606 569 053.

TKK PTTK „ONDRASZEK” – Zaprasza na wycieczkę rowerową pt. „Ślady węglem pisane” 4 maja. Celem podróży będą dwie zamknięte kopalnie – Anna w Pszowie oraz Ignacy w Niewiadomiu. Całą podróż zakończymy w Wodzisławiu Śląskim-Zawadzie. Start i meta będą na parkingu przy szkole w Zawadzie. Zaczynamy o godz. 10.00, trasa około 30 km. Inf. +48 783 499 837.

WĘDRYNIA – Zarząd Klubu Seniora zaprasza swoich członków na spotkanie, które odbędzie się we wtorek 6 maja o godz. 15.00 w „Czytelni”. W programie Daniel Bednař – laureat Tacy Jesteśmy 2024.

OFERTY

MAŁOWANIE I CZYSZCZENIE DA-CZÓW, betonowej dachówki, płotów, elewacji i inne. GŁ-206
Tel. 732 383 700. Balicki.

KUPIE MEBLE, stare krzesła, fotele, żyrandole, meble z giętych rur i inne starocie. GŁ-192
Tel. 704 512 539.

KUPIE jakiegolwiek instrumenty muzyczne i antyki. Tel. 608 374 432. GŁ-092

KONCERTY

PTA „Ars Musica” – „Canticum Novum” i Trio La Frella zapraszają na koncerty wielkanocne muzyki sakralnej w niedzielę 27 kwietnia o

godz. 11.00, a nie o godz. 9.00 jak błędnie podaliśmy w artykule w kościele ewangelickim w Piosku oraz o godz. 16.00 w kościele katolickim w Karwinie.

PCHM „Collegium Canticorum” – Zaprasza na koncert muzyki sakralnej, który odbędzie się w niedzielę 27. 4. o godz. 15.00 w kościele ewangelickim w Suchej Średniej w ramach nabożeństwa.

WYSTAWY

CZ. CIESZYN, ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28, galeria w holu na parterze: wystawa „Wincenty Witos (1874-1945)”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

CZ. CIESZYN, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: wystawy: „Katyń – Pamięć Narodu Polskiego. Losy ofiar z Zaolzia”, „Przodkowie Piastów cieszyńskich” i „Potomkowie Piastów cieszyńskich na polskim tronie”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

MUZEUM TĘŚNICKA, ul. Główna 115/15, Cz. Cieszyn: wystawa pt. „Hans Mrogała (1914-1975)”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

KARWINA-FRYSZTAT, Biblioteka Regionalna, Rynek Masaryka: do 29. 4. wystawa Tomasza Kipki i Tadeusza Rusa. Czynna w godzinach otwarcia placówki.

TRZYNIEC, MUZEUM HUTY CZ. CIESZYN, ul. Frydecka 387: do 25. 5. wystawa pt. „Czekolada z Czechosłowacji”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ do 27. 5. wystawa pt. „Życie i czasy Karla Čapka”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

Na zawsze zostaniesz w naszych sercach.

Dnia 27 kwietnia minie 4. rocznica śmierci naszego Kochanego Tatusia i Dziadka

inż. STANISŁAWA GOJNICZKA

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

GŁ-234

Dnia 24 kwietnia 2025 minie 20. rocznica śmierci

śp. FRANCISZKI KOŻUSZNIK

z Oldrzychowic

Z szacunkiem i smutkiem w sercach wspominają najbliżsi.

GŁ-237

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 14 kwietnia zmarł w wieku 88 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek i Pradziadek

śp. inż. TEODOR KLIMSZA

zamieszkały w Suchej Dolnej

Ostatnie pożegnanie odbyło się w gronie rodziny.

GŁ-233

PRALNIA Karolina

w ofercie:

- pranie pościeli, poduszek, kołder, narzut i pokrowców, obrusów, zasłon, odzieży roboczej itp.
- ręczne prasowanie koszul
- usługa krochmalenia i maglowania do 24 godz.
- pakowanie w folię higieniczną

+420 602 110 408 / +420 792 338 089

Horní 1145, 739 61 Trinec / karolina@pradelnatrinec.cz

pradelnatrinec.cz

GŁ-583

Znajdź nas na YouTube

Dachy – remonty, dachy płaskie, kominy

Tel. +48 601 532 642

GŁ-600

A JE SUCHO!

NOWA IZOLACJA ŚCIAN

www.ajesucho.cz tel. +420 800 130 800

GŁ-398

www.glos.live

PROGRAM TV

PIĄTEK 25 KWIETNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie

8.00 Kapitan Sowa na tropie

Funkcjonariusz w czarnej, skóranej marynarce i sweterku polo, łamiący wszelkie opory moralne, 500-złotowy banknot z „górnikiem”, szczyt dobrego smaku – papierosy „Silesia”, radiowóz marki Warszawa i mroźny krew w żyłach pościg po brukowanych kostką ulicach Warszawy – syrenką za starym wartburgiem. To klimat, który – wyprany dziś z politycznych i propagandowych kontekstów – budzi w widzach odruch sympatycznej nostalgii za „starymi, dobrymi czasami”...

9.00 Ranczo 8 (s.) **9.50** Komisarz Alex 3 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 19 (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy. Inspiracje dubajską czekoladą **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyńce. Islandia **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akacjaowa 38 (s.) **19.25** Pytanie dnia **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Królowie (s.) **21.05** Komisarz Alex 23 (s.) **22.00** Sekielski wieczór pora **23.05** Nie ma róży bez ognia (komedia).

TVP 2

6.05 Wstęp wolny **6.20** Anna Dymna - spotkajmy się (talk-show) **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Operacja zdrowie (mag.) **11.50** Tańcząca ze światem - Maroko (mag.) **12.30** Koło fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic **16.00** Koło fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.25** Barwy szczęścia (s.) **20.45** Postaw na milion (teleturniej) **21.45** Cudowne lata (s.) **22.45** To jest grane **23.25** Kino relaks. Miłość po francusku (komedia romantyczna).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Bobowa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Żnin **12.35** Ukryta prawda (s.) **15.45** Kuchenne rewolucje **16.50** Detektywi (s.) **17.55** Ukryta prawda **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.00** Harry Potter i Komnata Tajemnic (film przygodowy) **23.25** Saga „Zmierzech”. Przed świtem. Część 2 (film fantasy USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.25** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.15** Lepsza Polska **19.55** Must be the music **22.05** Terminator. Mroczne przeznaczenie (film SF).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Chwila dla piosenki **10.05** Buleczki z rana **10.35** Sprawę prowadzi Imma Tataranni (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** W nowym świetle **14.20** Na tropie **14.45** Reporterzy TVC **15.35** Piosenki z ekranu **15.55** Uśmiechy M. Nesvadby **16.35** Łopatologicznie **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Zandarni z Luhačovic (s.) **21.35** Wszystko-party **22.30** Hercule Poirot (s.) **23.25** Z Televariete **0.20** Besa (s.) **1.10** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Ostatnie rajskie pustkowia **9.25** Dzwony dla Szumawy **10.20** Metrokosmos **10.55** Sport i nauka

11.50 Za wolne Brno

Z okazji 60. rocznicy powstania brneńskiego studia telewizyjnego prezentujemy historyczny dokument o drastycznym końcu wieloletniego współistnienia trzech grup etnicznych w Brnie. Mniejszości niemiecka i żydowska, zamieszkujące Brno od średniowiecza, potrafiły koegzystować z ludnością czeską i znacząco ukształtowały wygląd miasta. Jednak radykalizacja i dojście Adolfa Hitlera do władzy, sprawiły, że Niemcy z Brna przeszli na stronę nazistów. Rozpoczął się okres czystek etnicznych, w trakcie którego Brno stopniowo traciło swoją wyjątkowość...

12.45 Tajna broń II wojny światowej **13.35** Władcy trzeciej rzeszy **14.30** Tajemnice II wojny światowej **15.20** Zapomniane wyprawy **15.45** Sąsiedzi **16.15** Kobiety wikingów **17.10** Wyspy Oceanu Spokojnego z Martinem Clunesem **18.00** Czeskie rzeki z lotu ptaka **18.25** Europejskie rzeki i ich bogactwo **19.20** Bogowie i bohaterowie antycznych mitów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Skok na kasyno (film) **21.50** Czwarty protokół (film) **23.50** Wzlot nazistów - upadek **0.40** Magia Wielkiej Brytanii.

NOVA

6.00 Śniadanie **8.20** Ulica (s.) **10.25** Pewna rodzina (s.) **11.40** To One-play **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.30** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Historia ojca chrzestnego (film) **22.35** Terminator. Mroczne przeznaczenie (film) **1.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **PRIMA** **6.00** Nowy dzień **7.10** M.A.S.H. (s.) **9.10** Koledzy (s.) **10.35** Zoo Nowe początki (s.) **11.35** Agenci NCIS (s.) **13.25** Policja w akcji **14.25** Incognito **15.30** Tak jest, szefie! **16.50** Nakryto do stołu **18.00** Zoo Nowe początki (s.) **18.55** Wiadomości, sport, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czechy **23.50** Tak jest, szefie! **0.55** Policja w akcji.

SOBOTA 26 KWIETNIA

TVP 1

6.20 Balans bieli **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie (mag.) **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni (mag.) **8.55** Ranczo 8 (s.) **9.55** Komisarz Alex 3 (s.) **10.50** Ojciec Mateusz 33 (s.) **11.55** Program publicystyczny **14.25** Okrasa łamie przepisy **14.55** Sanatorium miłości 7 (reality show) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.35** Pan Mama. Midlife crisis (s.) **18.00** Pan Mama (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny **20.00** Koncert **21.40** Piłka nożna. Puchar Hiszpanii, mecz finałowy.

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** Górna półka smaku (mag.) **11.55** Dobry tytuł **12.30** Nasz dom w górach (s.) **13.25** Rosół polski (mag.) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2025 2. Marek Dutkiewicz **16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.20** Słowo na niedzielę. Pół gwizdka, czyli odwaga i szczerść **17.30** Ufaj Mi, Jestem z Tobą, nie lękaj się niczego. Symfonia Miłosierdzia (koncert) **19.30** Rodzinka.pl (s.) **20.05** Wielkie oczy (dramat biograficzny) **22.00** Usłane różami (komedia francuska). **23.50** Poziom mistrza (film USA).

TVN

6.10 Kuchenne rewolucje. Miastko **7.10** Niezwykłe Stany Prokopa **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Na Wspólnej (s.) **13.10** Zrobmy sobie dom (reality show) **14.15** Trolle (film animowany USA) **16.05** Shrek Trzeci (film animowany USA) **17.55** Kuchenne rewolucje. Zielona Góra **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Mam talent! **22.10** Bajecznie bogaci Azjaci (komedia USA). **POLSAT** **6.00** Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.00** Ewa gotuje (mag.) **11.35** Piotruś Królik 2. Na gigancie (film przygodowy) **13.30** Gliniarze (s.) **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf

22.00 Kowboje i obcy (film SF USA)

Akcja filmu rozgrywa się w 1873 roku. Samotny, nieznajomy kowboj Jake (Daniel Craig) przybywa do miasteczka Absoluton znajdującego się pośrodku pustkowia. Mieszkańcy nie są zadowoleni z jego wizyty. W tym miejscu obcy nie są mile widziani, a sami mieszkańcy robią tylko to, co rozkazuje im pułkownik Dolarhyde (Harrison Ford). W miasteczku niepodzielnie rządzi strach. Jeśli mieszkańcom wydawało się, że wiedzą o nim wszystko, to nadchodzące wydarzenia brutalnie to zmienia. Z nieba przybywają tajemnicze istoty, które zaczynają porwać ludzi. W panice mieszkańcy zwracają się o pomoc do obcego, którego wcześniej odrzucili. Ten wspólnie z Elli (Olivia Wilde) organizuje drużynę, która stanie do walki z kosmicznymi najeźdźcami...

TVC 1

6.00 Śladami gwiazd **6.25** Łopatologicznie **7.15** Suknia po same stopy (film) **8.10** O trzech zaginionych królewach (bajka) **8.30** O srebrnym kamyczku (bajka) **9.05** Uśmiechy Otto Šimánka **9.45** Gejzer **10.20** Ojciec Brown (s.) **11.05** Wszystko-party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Odważny Azmun (bajka) **14.00** Przez piekło z diabłem **14.35** Trzeci tata (film) **16.05** Anduła zwyciężyła (film) **17.30** Hercule Poirot (s.) **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.05** Cuda natury **21.20** Janžurka **23.15** Maigret (s.) **0.40** Maneż Bolka Polivki.

TVC 2

6.00 Ostatnie rajskie pustkowia **6.50** Wojna z Ziemią **7.50** Wyspy Kanaryjskie **8.45** Na rowerze po Czechach **8.55** Wędrówki po Czechach **9.20** Francuskie megaprojekty **10.15** Lotnicze katastrofy **11.00** Auto Moto Świat **11.20** Auto Moto Test **11.35** Korzenie życia **12.30** Babel **12.55** W nowym świetle **13.15** Najważniejsze wydarzenia II wojny światowej wydarzenia **14.10** Ordynatorki **14.35** Jak Mi, Jestem z Tobą, nie lękaj się niczego. Symfonia Miłosierdzia (koncert) **19.30** Rodzinka.pl (s.) **20.05** Wielkie oczy (dramat biograficzny) **22.00** Usłane różami (komedia francuska). **23.50** Poziom mistrza (film USA).

NOVA

6.00 Zig i Sharko (s. anim.) **6.20** Stacykowo (s. anim.) **6.40** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.05** My, właściciele domków letniskowych **7.55** Łódzko, opowiadaj **8.45** Weekend **9.30** Dynastia Novaków (s.) **10.40** Gruby i chudysz II: Rodzina Klumpów (film) **12.45** Jestem numerem cztery (film) **15.05** Cinderella Story (film) **17.05** Wyjźdź za mnie (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pościg - wydanie specjalne **21.50** Battleship: Bitwa o Ziemię (film) **0.30** Dziewiąty legion (film).

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.35** M.A.S.H. (s.) **8.05** Włóczęgi z tatą **8.50** Autosalon.tv **9.55** Incognito **11.00** Gorzki świat (s.) **12.20** Jakub i Sara (s.) **13.20** Kochamy Czechy **15.20** Jára Cimrman leżący, śpiący (film) **16.40** Alibi na wodzie (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.)

22.40 Con Air – lot skazańców (film)

Cameron Poe (Nicolas Cage), były żołnierz, skazany zostaje na 8 lat więzienia za nieumyślne zabójstwo w obronie żony. Zwolniony warunkowo za dobre sprawowanie, wraca po kilku latach do domu – do żony i córeczki, której nigdy jeszcze nie widział. Niestety, ponownie wpada w tarapaty, gdy wsiada do samolotu pełnego przestępców transportowanych do więzienia. Skazańcy opanowują maszynę...

0.50 Hansel i Gretel: Lowcy czarownic (film).

NIEDZIELA 27 KWIETNIA

TVP 1

6.20 Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.55** Słowo na niedzielę. Pół gwizdka, czyli odwaga i szczerść **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **8.00** Tydzień **8.30** Moje zdrowie (mag.) **8.55** Zmiennicy (s.) **10.00** Transmisja mszy świętej z Bazyliki Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lagiewnikach **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem (mag.) **12.45** Pięłgrzymi Nadziei **13.10** Natura w Jedyńce. Europejska Amazonia **14.15** Nie ma róży bez ognia (komedia) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.35** Daję słowo - Maciej Orłoś 2. Izabela Trojanowska (talk-show) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.20** Zatoka szpiegów 2 (s.) **21.20** Sanatorium miłości 7 (reality show) **22.25** Zakochana Jedyńka. Markiza Angelika.

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** Jak to się mówi, czyli! Kasia u Bralczyka **12.00** Nie lubię poniedziałku (komedia) **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Koło fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2025 2 **17.15** Tak to leciało! (teleturniej)

18.15 Maxima. Droga na tron (s.)

Serial biograficzny opowiadający o losach Maximy Zorreguiety, argentyńskiej ekonomistki, od 2013 roku królowej Niderlandów. Adaptacja powieści „Patria” Marcii Luyten. Alexander oświadcza się Maximie. Zapewnia, że dla niej gotów jest zrzec się praw do tronu. W tym samym dniu podano do wiadomości wyniki śledztwa dotyczącego przeszłości jej ojca Jorgea Zorreguiety. Jorge oczekuje, że mimo wszystko córka zaprosi go na ślub. Po szczerzej rozmowie z królową Beatryczą Maxima przekazuje ojcu swoją decyzję...

19.10 Niepewne sytuacje (pr. rozr.) **19.20** Rodzinka.pl (s.) **20.00** Układ (dramat kryminalny) **21.45** Kwiatki polskie (mag.) **23.00** Panaceum (thriller USA).

TVN

5.45 Bitwa o gości (reality show) **6.45** Kuchenne rewolucje. Karpacz **7.45** Dzień Dobry TVN **11.40** Co za tydzień **12.25** Mam talent! **14.50** Liga potworów (film USA) **16.55** Shrek Forever (film animowany USA) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** The Traitors. Zdraycy **21.30** Nigdy w życiu! (komedia romantyczna) **23.35** Gladiator (dramat historyczny).

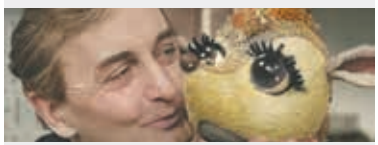
POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.00** Halo tu Polsat **11.00** The Americas. The Caribbean (s.) **12.00** Między nami żywiołami (film anim. USA) **14.15** Must be the music **16.30** Nasz nowy dom (reality show) **17.30** Awantura o kasę (teleturniej) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.55** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami **22.25** Teściowie (s.) **22.55** Raj dla par (komedia USA).

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Anduła zwyciężyła (film) **7.50** O trzech wędrowcach (bajka) **8.25** Buleczki z rana **8.50** Łopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.05** Kamera na szlaku **10.35** Obiektyw **11.10** Przygody kryminalistki (s.) **12.00** Pytania Václava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Gdzie mieszka szczęście (bajka)

13.55 Wielka policyjna bajka

Dzisiaj przyjrzymy się komisariatowi policji. Nie sądzicie, że to miejsce idealne na bajkę? Mona się jednak bardzo mylił. Nie ma tutaj żadnego rozwiązania zagadki kryminalnej. Wręcz przeciwnie...

14.35 Złota wyspa (bajka) **15.15** Sejf (film) **16.25** Było nas pięcioro (s.) **17.30** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **18.25** Co umiały nasze babce **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Głowa Meduzy (s.) **21.15** Výbor-ná SHOW **22.00** Najlepsze gafy **23.15** Sprawy detektyw Micha Murdocha (s.) **0.00** Podróż po Kalamiosie **0.25** Gejzer.

TVC 2

6.00 7Tajemnice starożytnych cywilizacji **6.50** Wzlot nazistów - upadek **7.45** Zaginione egipskie skarby **8.35** Czechosłowacki tygodnik filmowy **8.45** Poszukiwania utraconego czasu **9.10** Historie.cs **10.05** Tajna broń II wojny światowej **10.55** Elżbieta II, nieprzewidywalna królowa **11.45** Historia gminy Libeň **12.30** Nie poddawaj się **12.55** Po nas nie będzie potopu **12.50** Magazyn chrześcijański **13.25** Magazyn chrześcijański **13.50** Magazyn religijny **14.20** Na pływali z Donem Rigby i Ronem Blockiem **14.45** 8 dni, które stworzyły Rzym **15.35** Pantanal - brazylijski cud natury **16.25** Podróż po Ouro Preto **16.55** Egipt: cmentarzysko świętych byków **17.50** Historie budowli **18.00** Czeskie rzeki z lotu ptaka **18.25** Europejskie rzeki i ich bogactwo **19.20** Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Dni gniewu (film) **21.55** Plan bez skazy (film) **23.45** Miami, miasto buntowników **0.35** La Palma: ostatni wulkan.

NOVA

5.55 Zig i Sharko (s. anim.) **6.15** Stacykowo (s. anim.) **6.40** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.00** Policja Modrava (s.) **8.20** Życie na zamku (s.) **9.20** My, właściciele domków letniskowych **10.15** Twój cudowny ogród **11.00** Łódzko, opowiadaj **11.55** Za pięć dwunasta **13.10** Trzecie piętro (s.) **16.05** dumna królowna (bajka) **18.05** Pościg: wydanie specjalne **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Morderstwa w województwie (s.) **21.45** Policja kryminalna Anděl (s.) **23.05** Odlamki **23.40** Milczenie (film) **1.35** Pościg - wydanie specjalne.

PRIMA

6.05 Bolek i Lolek (s. anim.) **6.15** M.A.S.H. (s.) **8.40** Prima Czechy **9.15** Prima świat **9.45** Gliniarz (s.) **11.00** Partia Terezi Tománkové **11.55** Poradnik domowy **12.50** Poradnik Pepy Libického **13.50** Ogrodnik w zasięgu ręki **14.40** Poradnik Ládi Hrušky **15.30** Jak zbudować marzenie - wydanie specjalne **16.35** Szczęście to piękna sprawa (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Gorzki świat (s.) **21.30** Jakub i Sara (s.) **22.00** Zależności Markéty Fialovej **23.30** Operacja Świt (film).

PONIEDZIAŁEK 28 KWIETNIA

TVP 1

5.55 Info poranek **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Kapitan Sowa na tropie (s.) **9.00** Ranczo 8 (s.) **9.55** Komisarz Alex 4 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 19 (s.) **11.35** Królowie (s.) **12.10** Agrobiznes

12.50 Natura w Jedyńce. Europejska Amazonia

<

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

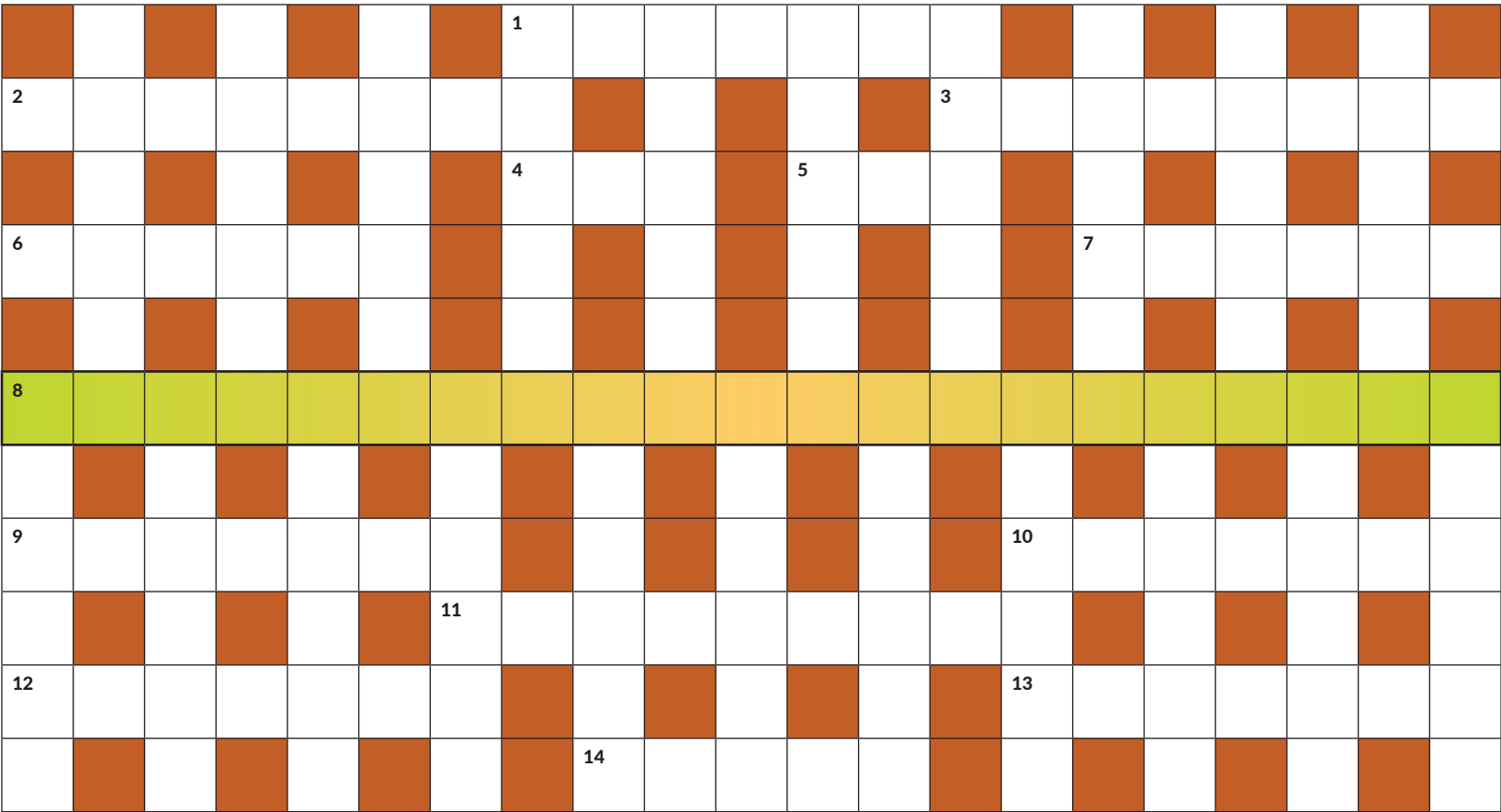

• Na nasze zaproszenie na wycieczkę do Olbrachcic odpowiedziała Izabela Badura. Przysłała nam współczesne ujęcie widoczne obok. Archiwalna fotografia pochodzi ze zbiorów Władysława Owczarzego. Dziękujemy za współpracę!

...tak jest

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w środę 7 maja 2025 r. Nagrodę z 11 kwietnia otrzymuje **Bolesław Bulawa z Karwiny-Raju**. Autorem dzisiejszej łamigłówki jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 11 kwietnia:
ALE MŁODOŚĆ
NIE ODRASTA

Rozwiązaniem jest dokończenie fraszki, której autorem jest Jan Izydor Sztaudynger (ur. 28 kwietnia 1904 w Krakowie, zm. 12 września 1970 tamże) – polski poeta, fraszkopisarz, satyryk, teoretyk lalkarstwa oraz tłumacz literatury niemieckiej:
„Z filantropii śmiejemy się nie prędzej...”

POZIOMO:

- urzędowo: Jadwinia, Jadźka, Jadwisia, Jadzia
- obywatelka Jordanii
- doskonała biegłość, bezbłędność, nienaganność, perfekcja
- globalny system pozycjonowania, określa współrzędne geograficzne przy pomocy satelitów
- duża, barwna papuga
- Didier Yves..., iworyjski piłkarz grający na pozycji napastnika

- według mitologii greckiej król Lapitów strącony do Tartaru
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- imię Stenmarka, szwedzkiego alpejczyka wszech czasów
- Indianie znani z fryzur
- comiesięczna stała opłata za telefon, internet
- czynnik, substancja wywołująca alergię
- węgierska śpiewaczka operetkowa i aktorka, żona Jana Kiepury
- część koła samochodu.

PIONOWO:

ADAGIO, AMALDI, ANNATO, AWIWAŻ, DIETRO, DISNEY, EPITET, IMADŁO, JAGODY, JENIEC, KOLANO, ŁAMAGA, MAROKO, MIŁOSZ, NDONGO, NOWELA, PIGMEJ, PODRÓŻ, PTASZĘ, YAISHI, ŻYRANT.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
DROGBA, EGGERTH, IKSJON

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów. Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

MINISTERSTWO
KULTURY

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi PNS, a.s. Páteřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS